

ב"ה

תשורה

מזכרת
משמחת הנישואין

של הת' מנחם מענדל שיי
אייזנבך

(מחנן, אילת)

עב"ג רבקה שתחי'

דמיהובסקי

(כפר חב"ד)

כפר חב"ד

כ"ט סיוון - תשע"ו

ב"ה

לאורחינו הנכבדים, ברוכים הבאים.

לאות תודה על השתתפותכם בשמחתנו, הננו מתכבדים בזאת להגיש לפניכם תשורה ובה מכתבי קודש שכתב הרבי לסבינו הגדול הרה"ח ר' יצחק צבי אייזנבך ז"ל שהשיב את נשמתו ליוצרה לפני שנתיים ובודאי משתתף ברוחו בשמחתנו.

רוחו של הסבא מרחפת גם מעל עשרות רבות של מכתבים והוראות שבהם כתב לו כ"ק אדמו"ר את המעשה אשר יעשה בפעילות המסועפת והמורחבת בהקמת בתי הספר של הרשת שקירבו אלפים לאבינו שבשמים וגם בתקופה קודמת שבה הקים יחד עם רעיו את האדנים שעליהן מושתתים כיום מפעלי חב"ד בירושלים ע"ה"ק.

בתשורה זו מובאים, מאה המכתבים הראשונים שקיבל מהרבי עד לשנת תש"ל והם מהווים תדפיס ראשוני מתוך שאר המכתבים אליו ואל מוסדותיו שבעז"ה יצאו לאור בשלימות בעתיד.

למותר לציין, כי הוראות פרטיות שנרשמו בשולי המכתבים, נמחקו כאן משום צנעת הפרט וכבוד אלוקים הסתר דבר.

מנהג ה"תשורה" יסודתו בהררי קודש בעת חתונת הרבי נשיא דורנו, אז חילק חותנו אדמו"ר הרי"צ לנוכחים שהשתתפו בשמחתו, צילום מכת"ק של אדה"ז.

יהא רעוא מן שמיא שברכותיו של הרבי המופיעות במכתבים יתקיימו במילואן בכל צאצאיו ואנו בתוכם ונזכה להקים בית נאמן בישראל ונגרום נח"ר לרבי ולהתגלות המלך המשיח נאו, אמן.

כ"ט סיון תשע"ו

מנחם מענדל ורבקה אייזנבך

א

ב"ה, שלהי אלול, ה'תשי"ג.
ברוקלין נ.י.

האברך יצחק צבי שי' בן חנה רעכיל

שלום וברכה!

הפ"נ שלו נתקבל.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע לו ברכתי, ברכת כתיבה וחותימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה לת"ת ביראת שמים

מ. שניאורסאהן

ב

ב"ה, ימי הסליחות, ה' תשי"ד
ברוקלין נ.י.

האברך יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

הפ"נ שלו נתקבל.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה

ולברכה, הנני בזה להביע לו ברכתי, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.
בברכה לת"ת ביראת שמים

מ. שניאורסאהן

ג

ב"ה, כ"ב תמוז תשט"ז
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מט"ז תמוז, בו כתב אודות פעולותיו בקדש בשטח החינוך על טהרת הקדש, ויה"ר אשר הוא וכן המתעסקים בזה ביחד אתו - לא יסתפקו בהענינים אודותם כותב ובאופן הפעולות בענינים אלו - כיון שאפשרי, ולכן גם מוכרח, היקף גדול יותר ופעולות מסונפות יותר, ואין הדבר תלוי אלא ברצון המתעסקים, כיון שהיכולת ניתנה להם מבורא עולם ומנהיגו הכל יכול. ובטח יוכל למצוא האותיות המתאימות להסביר הנ"ל לחבריו וכן לעצמו - עד שיפעלו הדברים בהנוגע לפועל ואז מובטחים ע"פ הפסק בי"ד של מעלה הידוע, שתהי' ידם על העליונה למרות העלמות והסתרים.

בעת רצון יזכירוהו על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע להמצטרך לו מתאים לכתבו, והגדלת התעסקותו בהאמור והוספתו בזה תמהר מילוי בקשתו עבורם ועבור עצמו.

ה

אגרות קודש

אף שאינו מזכיר - בטח שומר שלשת השיעורים הידועים בחומש
תהלים ותניא, נוסף על שיעוריו בלימוד התורה בכלל.
בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

ד

ב"ה. ו' מ"ח תשי"ז

ברוקלין

האברך יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ט תשרי:

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על על הציון הק' של
כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע, ויה"ר אשר אחיו חנניא יוסף
שי' יקבל עליו עומ"ש שלימה בהכנסו לגיל עול המצות ומתוך בריאות
הנכונה יגדל להיות חסיד ירא שמים ולמדן.

במה שמעיר בהוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר (אשר בלוח היום יום)
בהנוגע להתחלת הנחת תפילין שלא כתוב בדיוק כמה זמן יניחם בלא
ברכה, ומהו הטעם בכלל להתחלה בלא ברכה.

יש לומר כפשוטו, שהוא עד שיתרגל הדיק היטב לדייק בהנחתן שתהי' מתאימה למצותה, שבלא"ה ה"ז ברכה לבטלה. וכיון שלא הכל שוין בזה, לכן לא הוקבע בדיוק זמן ההנחה בלא ברכה.
לפלא שאינו מזכיר במכתבו מפעולות חדש תשרי, ובפרט במסגרת צעירי אגודת חב"ד.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
א. קווינט
מזכיר

ה

ב"ה, כ"א כסלו תשי"ז
ברוקלין

האברך יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה בת לאחותו מרת סלאווא ליבא תי' למזל טוב ונקרא שמה בישראל דבורה שתליט"א,
הנה יה"ר מהשי"ת שהוריה שיחיו יגדלוה לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.
- ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה ולמעשים טובים ע"פ מאז"ל (ברכות יז, א)

נשים במאי זכיון באקרוי' כו' באתנוי' כו' ונטרין כו'.

בברכת מזל טוב

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

מחד גיסא נהניתי מתיאורו הפעולות שנעשו בשבועות שעברו, אבל מאידך גיסא נצטערתי לכתבו שכמה זמן לא שיתף פעולה מפני החילוקי דעות ולא רצה להתערב וכו' וכו' - כי מה יועילו כל הטעמים וההסברות (אפילו אם צודקים במילואם) להאיר החושך שבחוצה ואשר בעוה"ר חדר גם לפנים. וגם הפנים דביהכנ"ס ובביהמ"ד, צריך לרפוי (עיין המשך וככה פס"ג ואילך) לתיקון ולשיפור. והיום לעשותם ולא לדבורים ושקו"ט ודו"ד ומו"מ שאינם אלא מצדיקים העדר הפעולה ומגדילים תרדמת הפרט ובמילא גם תרדמת הגלות. ויה"ר אשר ימי הגאולה והנסים הללו יעוררו את כאו"א וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר - זאל מען דערהערען וואס די ליכטעלעך דערציילען, ויבוא במעשה בפועל, להאיר על פתח ביתו (עד שיאיר גם) מבחוץ ובאופן שמוסיף והולך.

ו

ב"ה, כ"ה ניסן תשי"ז

ברוקלין

האברך יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשרים בזה קבלת המברק - פ"נ שלו בעד אמו תי' ויקרא בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, ומחכים לבשו"ט.

א. קווינט

מזכיר

ז

ב"ה, י"ג אייר תשי"ז

ברוקלין

האברך יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ה ניסן, והמברק שקדם לו, בבשורה הטובה
אשר הניתוח עבר בהצלחה.

ויהי רצון שמצב בריאות אמו שתליט"א ילך הלוך וטוב לרפו"ק
ושלימה, ובודאי יוסיף מצדו בלימוד תורתנו והידור בקיום מצותיה,
ובפעולות הפצת המעינות שהיא דרישת השעה ביחוד, ועי"ז יתוסף
במילוי משאלות לבבו לטובה, ובהנ"ל בפרט.

בברכת לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

ח

ב"ה, ג' תמוז תשי"ז

ברוקלין

האברך יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ז סיון, בו כותב אודות המיועד להיות גיסו, ומה שאמר לו בהנוגע ללימוד החסידות וענייני' שעושה הענינים בהצנע וכו'.

והנה אף שבדורות לפנים היתה כזו הנהגה ענין, ובפרט שלא יהי' מיחזי כיוהרא, הנה בתקופתנו זו רואים במוחש, אשר אף שפשוט שאין צריך להיות הענין דבליטות וכיו"ב, אבל כשמתנהגים בגלוי בהנ"ל - ה"ז מחזק ומקשר יותר את המתנהג להענינים, בידעו שכבר נתפרסם ששייך הוא לחוג זה ולהנהגות אלו, ולא נאה להיות מתחרט לפתע פתאום וכו'. וכיון שצריך האדם להשתדל בכל הצטדקות שלא לבוא לידי נסיון ועכ"פ למעטם עד כמה שאפשר, הרי גם הנהגה חסידותית בגלוי הוא אחד האמצעים להחליש את הנסיון, וק"ל.

תקותי שכל אחד מהם וכולם יחד ינצלו את ימי חג הגאולה יב' ויג' תמוז הבע"ל ככל האפשרי - להחזקת לימוד התורה וקיום המצות בכלל ולהפצת המעינות ביחוד. ואצפה לבשו"ט בזה.

בעת רצון אזכיר את כל אלו שכותב אודותם על על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, כאו"א להמצטרך לו. ויהי רצון שיבשר טוב בזה.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

ט

ב"ה, ימי הסליחות, התשי"ז
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

מ. שניאורסאהן

יוד

ב"ה, ט' טבת תשי"ח
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"נ
יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך, נתקבל מכתבו מכ"ט כסלו, הוא חדש
הגאולה, בו כתב ר"פ אודות הפעולות בקשר עם יום הבהיר י"ט כסלו

אגרות קודש

יא

חג הנצחון והגאולה של רבנו הזקן וכל השייכים ומקושרים. ויה"ר שתפעול ההתעוררות על כל השנה כולה במחשבה דבור ומעשה בחיי היום יומים.

ובודאי למותר לעוררו, וכל המשתדלים בזה, לעמוד בקישור עם המשתתפים בהתועדות גם לאחרי זה, וכמבואר במ"א אשר התועדות היא ע"ד חרישה וזריעה, ולכל היותר ראשית הקצירה - אבל עיקר הקצירה צ"ל לאחרי כן, וק"ל.

במ"ש אודות קביעות זמן חתונת אחותו תחי' לחדש מנ"א מובן הפלא על אריכות הזמן. ובפרט שהחתן והכלה נמצאים בעיר אחת. וכן מעצם הענין דקביעות לחדש מנ"א, שאפילו בחדשים כגון דא - טוב יותר בתחלת תמוז מאשר באיזה יום שיהי' בחדש אב. [להעיר מתוס' סוף מגילה ושו"ת חת"ס חלק או"ח סי' ק"ס, ואף שהקשו עליו בזה, בכ"ז מה לנו וכו']. ועל כגון נידון דידן - כל ההקדם בזה ה"ז משובח, וק"ל.

במ"ש אודות מקום דירת הזוג לאחרי החתונה בשעה טובה ומוצלחת, נכון הדבר - במקום ועיר דיר"ש ושמחיר הדירות הוא בזול, עכ"פ זול לפי ערך.

בברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

יא

ב"ה, ימי הסליחות, התשי"ח
ברוקלין, נ.י.

האברך יצחק צבי שי'
שלום וברכה!

ב' הפ"נ שלו נתקבלו.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה
ולברכה, הנני בזה להביע לו ברכתי, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה
טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

מ. שניאורסאהן

יב

מברק -

אסרו חג סוכות תשי"ט

אייזנבך ועוזריו -

"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה".

ב"ה, ט' מ"ח תשי"ט.

ברוקלין

האברך יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

בזמנו נתקבל מכתבו ר"פ מפעולותיו, וכן ע"ד הפגישה עם האברך שלמה ר. שי', ואין הזמן דחודש תשרי גרמא לענות על מכתבים כהנ"ל בפרטיות, ובודאי מאז מתוסף בכמה מהענינים אודותם כותב ויכתוב בזה, וכל המפרט בכגון דא ה"ז משובח.

ויהי רצון שכיון שבאים הננו מחדש השביעי המושבע בכל טוב וחדש הכללי לכל השנה, הנה גם בפעולות האמורות, שבודאי ימשיכו בהן במשך כל השנה, תורגש ההתעוררות דחדש הכללי האמור, התעוררות המביאה לידי פועל, והוספה בהפעולות הן בכמות והן באיכות וגם בהפועלים בהם, הן בכמות (שבזה נכלל גם המשכת עוד אברכים לפעולות אלו) והן באיכות, וגודל השכר הרי מבואר בכמה וכמה מקומות.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

יד

ב"ה, י"ז מ"ח תשי"ט.

ברוקלין

האברך יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מט' חשון, והקודמיו, ותוכנם איזה סברות בהנוגע להסתדרותו בעתיד הקרוב. וע"פ כתבו אינו מובן, למה אינו יכול לעבוד בחינוך עטה"ק במושבות ספר בתוככי בתי ספר הרשת.

ומ"ש ששאל את הנהלת הרשת ועד עתה לא קבל מענה, הרי יכול לשאלם עוד הפעם בכתב או גם פא"פ, והשי"ת ינחהו באופן הטוב לפניו בהסתדרות טובה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

ובעת רצון יזכירוהו על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זיע"א, להמצטרך לו מתאים לתוכן כתבו.

בטח גם בעתיד יודיע בכתב מפורט מימי כסלו בכלל ועל יום הבהיר חג הגאולה בפרט, ויהי רצון שיבשר טוב בכל האמור.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

טו

ב"ה, כ"ח אדר א' תשי"ט.

ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ וכו'

מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מט' אד"ר עם המצורף אליו, וכן נתקבל מכתבו מלפני כשבוע, ובטח גם להבא ימשיך בכתיבה, ותהיה הכתיבה באופן מפורט, שהרי הענינים דורשים כתיבה באופן כזה. ויהי רצון שתשרה הצלחה גדולה בכל הענינים אודותם כותב והצלחה מופלגה. והרי נמצאים אנו בחדש אדר, אשר עליו נאמר שנהפוך הוא, לשמחה ויום טוב.

במ"ש אודות האברך שלמה שי' ר. באם להשפיע עליו להכנס לישיבת תו"א, כיון שאין ידוע יחס הנהלת ישיבה זו להנ"ל.

והנה לכל לראש צריך לברר באם שיהי' מי שיטפל עם הנ"ל באופן אינדיבידואלי, ואם כן הוא - ידבר עם ההנהלה בנוגע לבעיא של אש"ל, ואם רק מצד זה יהי' הספק (כוונתי מצד ענין הכספי שבדבר, ולא מצד ענינים רוחניים, השפעה על תלמידים אחרים וכו') אזי בודאי שההנהלה תקבלו, ומובן שיכול להראות מכתבי זה להנהלה.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

טז

ב"ה, כ"ה ניסן תשי"ט.

ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ וכו'

מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לפלא שזה זמן רב שאין ממנו כל ידיעות, ובפרט בהענין אודותו
כתב לאחרונה - אודות עיר גנים, ובטח ימלא בהזדמנות הכי קרובה
ובפרטיות הדרושה, ובפרט שהרי מתחיל עתה הרישום, זמן לפעולות
במרץ הדרוש, ויהי רצון שתהיינה הידיעות בשו"ט ובאופן דמוסיף והולך
מוסיף ואור.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

יז

ב"ה, י"ד אלול תשי"ט.

ברוקלין

האברך בעל מרץ ורב פעלים

יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסק ארוך נתקבל מכתבו מז' אלול, בו כותב ר"פ מפעולותיו במשך שבועות שעברו,

ויהי רצון שבכל העינים אודותם כותב, יהי' לא רק ביסוס, כי אם גם התפתחות והתרחבות, הן בכמות והן באיכות, ומובן וגם פשוט שהדבר תלוי בהשתדלות והתעסקות בזה, שהרי ידוע פסק דין בית דין של מעלה, אשר בגלל המסירות נפש הלזו (של רבינו הזקן) על תורת החסידות פסקו בבי"ד של מעלה, אשר בכל ענין של תורה יראת שמים ומדות טובות, תהי' יד מקושריו והולכי בעקבותיו על העליונה, ובפרט שרואים במוחש באה"ק ת"ו הצלחת מפעלי חב"ד בכל מקום שמתעסקים בהם כדבעי, ז"א במסירה ונתינה ובדרכי נועם ובדרכי שלום, אף כי בתוקף המתאים, ומובן שהכתוב מופנה לכל חבריו שי' בביה"ס אודותו כותב, בתוככי כללות המתעסקים ומשתדלים בבתי ספר הרשת ומוסדות הב"ד בכלל, ויהי רצון שבהמשך למכתבו זה, תתקבלנה בקרוב ממש ידיעות מפורטות ומשמחות בכל כיוונים האמורים.

בהנוגע למקום עבודתו, בטח יתייעצו ביניהם יחד, וכבר נאמר ותשועה ברוב יועץ. ומובן שטוב במאוד שכותב שנוסע למקום שנתמנה,

כי הרי אין אתנו יודע עד מה, וכהוראת כ"ק רבותנו נשיאינו, צריך להתעסק במסירה ונתינה ובודאי שהשי"ת יצליח. ומובטח רבנו הזקן על הבטחתו, שנעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה, ומובן מהגהות אדמו"ר הצ"צ שהוא אלף פעמים ממש כמבואר בלקו"ת לג' פרשיות, ובזה מענה על סיומו במכתבו שאין לו פנאי וכו',

בברכה לבשו"ט ולכוח"ט

מ. שניאורסאהן

יח

ב"ה, י"ג תשרי תש"כ.

ברוקלין

האברך עוסק בצ"צ רב פעלים כו'

יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשרים קבלת מכתבו מאור ערב יום הקדוש עם המצורף אליו, ות"ח ת"ח על הבשורה טובה מהענינים בעיר גנים, ובודאי ההצלחה דעד עתה - מוסיף בהם ובכללות המתעסקים ומשתדלים בעניני הרשת, כוחות נוספים וחזקים, להרחבת הענינים בכל האפשרי, ואם המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, עאכו"כ שנים שלשה ועוד. והרי נראה לעינים, שבהשתדלות מתאימה - אפשר להוסיף עוד עשירות

יט

אגרות קודש

תלמידים - ות בגן וביה"ס. מובן שהנ"ל צריך להעשות באופן שלא להכניס ענין הנצחנות בהכנגד, שהרי דברי ודרכי תורתנו הם דרכי נועם וכמודגש בתורת החסידות.

וע"פ האמור מובן, שנכון במאוד וביותר - מה שעורכים בעיר גנים התועדות ושמחת בית השואבה וכיו"ב.

בברכת הצלחה בכל האמור, ועד לופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה ועד לנחלה בלי מצרים, המחכה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

יט

ב"ה, א' מ"ח תש"כ.

ברוקלין

האברך מלאכתו מלאכת שמים

מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מכ"ח תשרי עם המצורף אליו. ומובנת הפליאה והתמיהה ... .. וכו', בה בשעה אשר השגחה העליונה זיכתו והצליחתו לעבוד בעבודת הקדש, עניני צעירי אגו"ח ובנקודה הפנימית הפצת המעינות חוצה, והרי ידוע פסק תורתנו כל המקבל עליו וכו'. ויהי

רצון שבקרוב ממש יבשר טוב בטוב הנראה והנגלה, בכל הענינים אודותם
כותב,

והרי נמצאים אנו למחרתו של חדש השביעי, שכשמו - כל ימי
החדש בכלל זה, ודרשו רז"ל שמושבע הוא בכל טוב, והוא חדש הכללי
- שנמשכים עניניו על כל השנה, ובלבד שתהיינה התומ"צ הצנור והכלים
להמשכת וקבלת ברכות והשפעות השי"ת, וק"ל.

בברכה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

כ

ב"ה, י"ז טבת תש"כ
ברוקלין

האברך הו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ רב פעלים יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

ת"ח ת"ח על מכתבו מנר הרביעי, מבשר טוב בהנוגע לפעולות
הפצה בכלל, ובעיר גנים ביחוד, ומובן שאין מקום כלל להתנצל על
האריכות, ואדרבה בכגון דא כל המרבה ה"ז משובח.
ויהי רצון שבכל הענינים אודותם כותב, בתוככי כללות עניני צעירי

כא

אגרות קודש

אגודת חב"ד ועניני הפצה בכלל, יהי' כמו ההוראה דימי חנוכה, דהלכה
כב"ה דמוסיף והולך מוסיף ואור.

ובודאי שכ"ז יוסיף בברכות השי"ת גם בענינים הפרטים, ויבשר
טוב בטוב הנראה והנגלה.

בברכת הצלחה ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

כא

ב"ה, כ"ג ניסן תש"כ

ברוקלין

האברך הו"ח אי"א נו"נ עוסק

בצ"צ יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מכ"א אדר, שהתקבל באיחור זמן,
ובעת רצון יזכירוהו ואת כל אלו שכותב אודותם, על הציון הק' של
כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבגם זי"ע, מתאים לתוכן כתבו.

ויהי רצון שיבשר טוב בטוב הנראה והנגלה ובפרט שבאים הננו
מזמן חירותינו, חירות מכל ענינים המבלבלים לעבודת השי"ת בשמחה
ובטוב לבב.

בברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

כב

ב"ה, י"ג סיון תש"כ

ברוקלין

האברך הו"ח אי"א נו"נ עוסק

בצ"צ כו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ג' סיון והקודמיו.

ויהי רצון שיבשר טוב בכל הענינים שכותב - בטוב הנראה והנגלה,
וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר הידוע, שכשנותן הקב"ה לעמו בני ישראל
גשמיות, ביכולתם להראות ומראים בפועל איך שמהפכים את הגשמיות
לרוחניות.

והרי פתגם רבותינו נשיאינו, הוא גם נתינת כח, ובפרט שיום מתן
תורה הוא גם יום ההילולא של מורנו הבעל שם טוב ז"ל, ובשנה זו -
הילולא המאתים וביום הרביעי בשבוע (כבעת ההסתלקות) בו ניטלו וגם
ניתלו המאורות.

וידועה תורת בעל ההילולא על הכתוב כי תראה חמור וגו' עזוב
תעזוב עמו, לעבוד את השי"ת עם החומר, עם הגוף ועניניו.

בברכה לבשו"ט ובזה גם ע"ד
השפעתו בסביבתו בכיוון
הנ"ל באופן דמוסיף והולך
מ. שניאורסאהן

כג

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תש"כ
שנת המאתים להסתלקות הבעל שם טוב ז"ל.
ברוקלין, נ.י.

האברך הו"ח אי"א נו"נ
מלאכתו מלאכת שמים כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

ב' הפ"נ נתקבלו,
ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה
ולברכה, הנני בזה להביע לו ברכתי, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה
טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.
בברכה

מ. שניאורסאהן

כד

ב"ה, ט' כסלו תשכ"א
ברוקלין

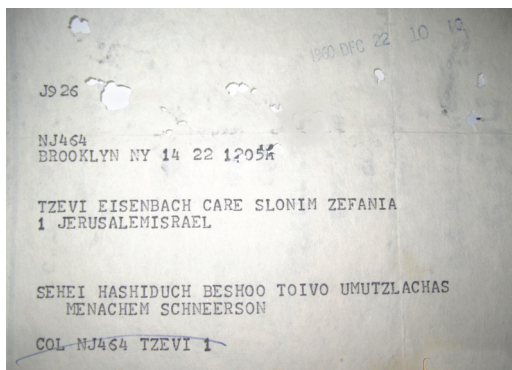
האברך מלאכתו מלאכת שמים
מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת שלו,
בודאי נהג במנהג אנ"ש בזמן האחרון ביום ההולדת ויה"ר מהשי"ת
שתהי' שנת הצלחה אצלו בלימוד התורה וקיום המצות בהידור.
בברכה לתלמוד תורה ביראת שמים
להסתדרות טובה ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

במענה לשאלתו - מובן שיש להמשיך הקישור אפילו עם אברך
שלדעתו נתקרר, ואדרבה.

בג' טבת תשכ"א
(22 לדצמבר 1960
למנינם).

הגיע מברק ברכה
והסכמה לשידוך:

"שיהא השידוך
בשעה טובה
ומוצלחת"

כה

אגרות קודש

כה

ב"ה, י"ד טבת תשכ"א

ברוקלין

האברך הו"ח אי"א נו"נ עוסק

בצ"צ רב פעלים וכו'

מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות קשו"ת שלו, עם ב"ג מרת שרה רבקה
ת' בשעה טובה ומוצלחת,

הנה יה"ר מהשי"ת שיהי' בשעה טובה ומוצלחת ולבנין עדי עד
על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

בברכת מזל טוב

מ. שניאורסאהן

כו

במכתב נוסף שלא נמצא תחילתו מתקופה זו נכתב בסופו:

נ.ב.

בהנוגע לדירה, יש להתעניין ע"ד השיכון חב"ד ההולך ונבנה
בירושלים עיה"ק ת"ו.

כז

ב"ה, ה' אדר תשכ"א
ברוקלין

מרת שרה תי'

ברכה ושלום!

במענה למכתבה בו כותבת אשר משרתה בחינוך על טהרת הקודש,
והתקוה אשר בטח עוסקת בזה במסירה ונתינה המתאימה לענין אשר
חז"ל אמרו עליו שמלאכת ה' היא.

והובטחנו על כגון זה - הבא לטהר מסייעין אותו, ובפרט שזכות
הרבים מסייעתה.

ויהי רצון שתוסיף בהאמור כהנה וכהנה, ותהי' דוגמא חי' למורה
בישראל, דוגמא חי' לתלמידים וגם למורים, ואין לך דבר העומד בפני
הרצון.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ש.מ. סימפסון
מזכיר

כח

ב"ה, ר"ח סיון תשכ"א

ברוקלין

האברך הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מט"ו אייר.

ובעמדנו בריש ירחא תליתאי בו יהיב רחמנא אורין תליתאי לעמא תליתאי, יהי רצון שכאו"א בתוך כלל ישראל יעשה ויבשר טוב בכל שלשת הדברים עליהם העולם (כפשוטו, והעולם קטן - זה האדם) עומד, תורה עבודה וגמ"ח. וימשיך זה ויוסיף בברכת רחמנא בכל צרכי-אדם, אתם קרוים אדם, הנחלקים בשלשת הסוגים - בני חיי ומזוני רוויחי, ובנקודה התיכונה שבכל הנ"ל הוא ענין התורה וקבלתה, וכלשון הרב הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר, קבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בברכת החג ולבשו"ט בכלל ובפרט

מ. שניאורסאהן

נתעכב המכתב והגיע מכתבו

ממוצחה"ש. ות"ח על הבשו"ט

בריש ירחא תליתאי: ה"ז כאלו נשלמו הז' שבועות וישראל מוכנים ועומדים לקבל התורה (תו"א לרבנו הזקן יתרו סד"ה בחדש השלישי. וראה בהוספות שם) ובפסיקתא דר"כ פסקה בחדש השלישי: ביום הזה באו מדבר

סיני וכן הוא אומר היום הזה ה' אלקיך מצוך לעשות גו'.
ירחא תליתאי: שבת פת, א. וראה ר' נסים גאון שם (ממדרש תנחומא).
קרוים אדם: לאחר מ"ת (תוד"ה ואין נדה ע, ב).
בשלשת הסוגים: ראה תיקוני זהר חדש (קג, ד): רזהא דתלת שמהן
 יה"ו משולשין ומתמן בני חיי ומזוני.
בני חיי ומזוני: בני מדעת (הנמשך דרך חוט השדרה) חיי מחכמה מזוני
 מבינה (מאורי אור ב, סז. הובא בביאווה"ז להצ"צ (לא נדפס לע"ע) פ' וירא.
 וכ"מ בת"ז בהקדמה טו, רע"ב. וכבר העירו שצ"ע מל"ת להאריז"ל פ' תולדות
 ומליקוטי הש"ס ברכות). וראה ג"כ ביאווה"ז ס"פ וירא.

כט

ב"ה, ראש חודש מנחם אב, תשכ"א
 ברוקלין, נ.י.

האברך הו"ח אי"א נו"נ עוסק
 בצ"צ כו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום כ"ב תמוז עם המצורף אליו.
 ובבואנו מש"פ פנחס (דמשבת מתברכין כולי יומי דשבוע שאח"ז)
 ובעמדנו בר"ח מנחם אב, יהי רצון אשר אבינו שבשמים, אב הרחמן ואב
 הרחמים, ינחם את עמו ישראל וכהבטחת חז"ל, נחמה בכפלים, כפלים
 לתושי'.

וידוע אשר הכפלים הוא שלא בערך, ולא שני פעמים ככה.

כט

אגרות קודש

ובקרוב ממש בעגלא דידן נזכה לביאת מבשר טוב פנחס זה אלי',
ויהפכו ימים אלו לששון ולשמחה ולמועדים טובים.
בודאי ימשיך הקישור עם האברך שלמה שי' ר. - ויבש"ט

בברכה לבשו"ט בעניני הכלל והפרט

מ. שניאורסאהן

דמשבת מתברכין: זח"ב פח, א.
אב הרחמן, הרחמים: ראה לקו"ת נשא כג, א.
נחמה בכפלים: איכה רבה ספ"א. לקו"ת נצבים מח, א. רשימות איכה
עה"פ בכה תבכה. כפלים לתושי' וידוע: ראה שמות רבה רפמ"ו. בחיי תשא לב,
טו. ד"ה ביום השמע"צ, תרפ"ט.
פנחס זה אלי': שעשה שישראל יעשו תשובה (פדר"א פמ"ז). וראה
רלב"ג (מלכים א יז, א).

ל

ב"ה, כ"ח מנ"א תשכ"א
ברוקלין

האברך הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו
מלאכת שמים וכו'
מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו מקביעות זמן חתונתו עם ב"ג מרת שרה רבקה
תי' ליום ד', ד' אלול הבע"ל,
הנני בזה להביע ברכתך מזל טוב ומזל טוב ושתהי' בשעה

טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב מזל טוב

מ. שניאורסאהן

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותבם על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

לא

ב"ה, ב' אלול תשכ"א
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ מוה' יצחק צבי שי'
ומרת שרה רבקה תחי'.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבם משילהי חדש מנחם אב.
ובהוספה למכתבי ברכה ליום חתונתם בשעה טובה ומוצלחת, הנני
להוסיף בזה איחולי לרגל קבלתם הדירה בשיכון חב"ד אשר בירושלים
עיה"ק ת"ו במהרה בימינו ע"י משיח צדקנו, שתהי' בשעה טובה ומוצלחת
בית חסידותי מאושר בגשמיות וברוחניות.

לא

אגרות קודש

בברכת כתיבה וחתימה טובה, ומזל טוב לכניסתו לבריתו של
אברהם אבינו של בן אחותו ונקרא שמו בישראל שמעון ב"צ שליט"א,
ויהי רצון שיגדלוהו הוריו שיחיו לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

ובברכה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

לב

ב"ה, ימי הסליחות ה'תשכ"א
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

הפ"נ נתקבלו,
ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

מ. שניאורסאהן

לג

ב"ה, י"ד טבת ה'תשכ"ב
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו ממוצש"ק עם המצורף אליו,
ר"פ מהפעולות בשבועות שעברו.

ולפלא הקיצור נמרץ בהנ"ל שאמרו להאריך ולפרט דוקא, וכן
ההפסק ממכתב אחד לחבירו, ובפרט שכנראה הרי זה מורה גם הפסק
בפעולות, וד"ל.

וכיון שאמרו חז"ל אין צועקין על העבר, יהי רצון שיפעול הכתוב
לעיל בנוגע להבא אבל לעתיד הקרוב ולא לאחר זמן, ואין לך דבר העומד
בפני הרצון, ובפרט כשהכרח השעה הוא אשר רבים הצמאים לדבר ה', אף
שחלק לע"ע אין יודעים למה הם צמאים.

בעת רצון יזכירוהו על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה
נבג"מ זי"ע מתאים לתוכן כתבו.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

נ.ב.

לשאלתו אודות לימוד חסידות לפני נשי ובנות ישראל תי' - יעוין הלכות ת"ת לרבינו הזקן סוף פרק א' המצות שהנשים חייבות בהן, ופשיטא שבזה נכללו שש המצות ליחדו וכו' - כפי שנמנו בהקדמת ספר החינוך, והרי קיומם דורש ידיעה בכל אותם הענינים שהם תוכן תורת החסידות, וק"ל.

לד

ב"ה, כ"א אד"ש ה'תשכ"ב

ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת

שמים וכו' מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות מצב זוג' תי',

השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחור"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

- בטח יודע מהוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע שעד שתכנס לחודש החמישי להריונה לא תפרסם עד"ז.

בברכה לבשו"ט בעניני הכלל והפרט

מ. שניאורסאהן

לה

ב"ה, ח"י תמוז ה'תשכ"ב
ברוקלין. נ"י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת
שמים כו' מו"ה יצחק צבי שי'
שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו ממוצש"ק.
ובבואנו משבת פרשת והנה פרח מטה אהרן גו' ויגמול שקדים,
ובבואנו מימי הגאולה יב - יג תמוז, גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא
ישראל, והרי בתר רישא גופא אזיל,
יהי רצון שתהי' נשיאות ראש כל או"א בעניניו הפרטים ובענינים
הכללים במ צריך לפעול - גם יחד.
פעולות כאו"א, בכל הענינים עליהם מסר נפשו בעל הגאולה
והשמחה, וצוה עליהם לתלמידיו, לההולכים באורחותיו ובכלל - לכל
השייכים, בתוככי כלל ישראל,
תהיינה כמאן דבעי למיהוי ובזריזות (מצדו) ובמהירות (מצד העזר
מלמעלה)
לקיים המטרה הפנימית של כל הפעולות: אנן פועלי דיממי אנן -
מאכן ליכטיג - להאיר ועד שיומשך האור למטה להיות - נראה אור.

בברכה לבשו"ט והשי"ת ימלא ימי הריון זוג' תי' כשורה ובנקל
ותלד זחור"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל
מ. שניאורסאהן

אהרן: משבעה רועים (תו"א מקץ לב, ג. ע"פ תיקונים שבז"ח - קד,א).
 וכל נפש יש בה מבחי' ז' רועים (תניא רפמ"ב).
 בתר רישא: עירובין מא, א: לאחר פטירתו כו'.
 נשיאות ראש: ראה לקו"ת במדבר בתחילתו.
 ובזריזות: ראה אגה"ק סכ"א.
 ובמהירות: ראה לקו"ת ס"פ קרח. אגן פועלי: עירובין (סה, א) וכביאור
 הצ"צ (לקו"ד ע' 420 ספר המאמרים ה' תש"ח ע' 292 ואילך).
 שיומשך .. אור: לקו"ת ס"פ קרח שם.

מסיבה נתעכב המשלוח, וז"ע נתקבל מכתבו מר"ח מנ"א. ובעת
 רצון זיכירו את כל אלה שכותבם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר
 זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.
 בענין בדיקות הרפואיות וכו' - יתייעץ עם ידידים על אתר. באם
 המשרה בבי"ס אוה"ח שהוצעה לאמו תי' - קבועה היא ולאמו די סבלנות
 הדרושה ללימוד וחינוך - תתעניין בההצעה.
 ודאי ימשיך בהשתדלותו לקרב הלבבות ולחזק מצבו של הר"ח שי'
 הלוי בנימיני. וה' יצליחו.

לו

ב"ה, ו' אלול תשכ"ב

ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ

מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה להם בת למזל טוב.

הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי' לתורה ולחופה

ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

- ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות יז' א) נשים במאי זכייך באוקרי' כו' באתנוי' כו' ונטרין כו'.

בברכת מזל טוב וכוח"ט

מ. שניאורסאהן

לז

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ב
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו
מלאכת שמים כו' מו"ה
יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מכ' נתקבל. וכן הביכל דא"ח, ות"ח ת"ח במיוחד ע"ז ומצו"ב המאמר
שהועתק ממנו.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכת הצלחה רבה בעבוה"ק

מ. שניאורסאהן

ב"ה.

בוה הננו מו"ל המאמר ד"ה וכל אדם לא יהי' באוהל מועד.
אשר לכ"ק אדמו"ר העצמת צדק" וצוקלהיה נבג"מ זי"ע.

המאמר הנ"ל נמצא כביכול "דברים — ח"ב" — דרושי
יוהכ"פ. — וכן כביכול איזנבאך — קטן. — שניהם כתיבי חנתיק.

* * *

המאמר ד"ה וכל אדם לא יהי' באוהל מועד שהואיל כ"ק
אדמו"ר שליט"א לאמרו בעת ההתועדות דשבת שובה שנה זו
— הוא "מיוסד על מאמר" — הנ"ל.

מערכת "אוצר ההסידים"

שרב יום הכפורים, המשכיל, ברוקלין, נ. י.

Published and © Copyrighted by
"KEHOT" PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway, Brooklyn
Telephone: HYacinth 3-9250

נסדר ונדפס בדפוס "עזרא"

ע"י מדוכי בן רחל ושלום דובער בן אסתר הרטה

בס"ד

וכל אדם לא יהי באוהל מועד. עיין ביומא דמ"ג סע"ב. זח"ג ס' אחרי דס"ו ע"ב בירושלמי פ"א דיומא הלכה ה' וכל אדם לא יהי אפי' איתן שכתב בהן ודמות מניהם מני אדם. שוכה ישראל עד הוי' אלקיך בילקוט תלים דצ"ט ע"פ טוב וישר ה'. שאלו לחכמה נפש החוטאת כו' עד שאלו להקביה א' יעשה תשובה. וע' מזה בלק"ת בד"ה שוכה ישראל דרוש השני פ"ה. הנה במדרש ס' תצוה פליח באיזה זכות הוי' נכנס אהרן לבית קדש'ק זכות המילה היתה נכנסת עמו שנאמר בזאת יבא אהרן. ובפ' אחרי פכ"א מפני מה כה"ג משמש בשמונה בגדים אלא כנגד מילה שהוא לשמונה ימים. ועמיש מזה בהגהות על הדרוש ועשית בגדי קדש לאהרן שבת"א ס' תצוה ועמיש בתרי"א ס"פ לך לך בד"ה בעצם היום הזה ניטול בענין גדולה מילה שנכרתו עליה שלשה עשר בריתות ושם ענין מי יעלה לנו השמימה ר"ת מילה וס"ת הוי'. והענין כי פ"י כי המצוה הונחת אשר אנכי מצוך היום כו' מי יעלה לנו כו' מבואר בלק"ת ס' נצבים דקאי על מצות תשובה שהוא בחי' אשר אנכי מצוך דבור אנכי הוא בחי' כתר. כמיש ע"פ הלא אנכי טוב לך מעשר' בניס. ע' בלק"ת בהביאור ע"פ וכל בניך.

ב) והענין כי כל המצות נק' מצות הוי'. והיינו כי ירידת הנשמה היא ירידה צורך עליה והעלי' הוא לאשתאבא בגופא דמלכא כי ישראל עלו כמח'. המח' עצמה רק לבוש לבושין תקינת לון דמיניהו פרחין נשמתין לב"ג. והמלאכים נמשכו מבחי' דיבור. מח' ודיבור הן בריאה ויצירה ועלייתה באצ' לאשתאבא כנופא כו'. ע' בת"א ס' יתרו בד"ה זכור ושמור בדיבור אחד ובלק"ת בד"ה מי מנה עפר יעקב וזהו עלי' עצומה כי אצ' זהו גילוי ההעלם מא"ס משא"כ בריאה הוא יש מאין. ע' בביאור ואלה המשפטים ועלי' זו היא עיי' המצות. שע"י חסד וצדקה נכלל בחסד דרועא ימינא כו'. וע"י איזהו גבור הכובש את יצרו נכלל בבחי' גבורה דרועא שמאלא. וע"י תלמוד תורה נכלל בת"ת גופא שהוא עצם בחי' אדם העליון כמשנת' ע"פ וימצאו איש מקושש דתקע"ב שלא נדפס בלק"ת וביאר ג"כ בת"א פ' בראשית בהביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים. וזהו ג"כ שרש ענין ונתתי לך מהלכים בין העומדים המבואר בתרי"א ס' וישב. וזהו שהמצות נק' מצות הוי' כי שם הוי' מלוכש בע"ס דאצ' בחכ"ד תנית נהי"ם אי"כ ע"י שנכלל בהכלים דע"ס מקבל אור הוי' איהו וחיוהי חד כו'. ע' מזה בלק"ת בד"ה שוכה ישראל עד דרוש הראשון רפ"ג.

ג) וזהו תמים תהי' עם הוי' אלקיך והיינו ע"י קיום המצות רמ"ח איברי דמלכא ואז ה' אלקיך. אך כשפגם באיזה מצוה נעשה בעל מום בהאבר ההוא מום גימט' אלקים. ר"ל שגורם שלא יאיר הוי' בשם אלקים. ע' זרז וארא דכ"ו סע"ב ע"פ שחת לו לא בניו מומם. ועמיש מזה בהגהות לד"ה רני ושמחי דרוש הראשון ושם נת' ענין הבהנים שמששו בבית חונו כו' הרי הן כבעלי מומין לפי שפגמו בבחי' עיר אלקינו כי גדול הוי'

לח

ב"ה, ט"ו טבת תשכ"ג
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו ממוצש"ק והקודמו.
ובעמדנו בפרשות השבוע סיום ספר בראשית הנקרא ספר הישר, כי
מעשה ישרים, אברהם יצחק ויעקב - כתובים בו,
אשר מובן ופשוט, שאין הכוונה לסיפור בעלמא ח"ו ע"ד מעשה
אבות, כי אם לימוד והוראה לכל אחד ואחד, וכלשון חכמינו ז"ל, מעשה
אבות סימן לבנים,
יהי רצון שיעשה כל ואחד מאתנו, בתוך כלל ישראל, בשלשה
הקוין דשלשה האבות: בקו הגמילות חסדים הוא עבודת אברהם אבינו,
בקו העבודה ותפלה - עבודת יצחק אבינו, בקו התורה - עבודת יעקב
אבינו,
ומתוך עונג ובחיות דוקא - למרות עניני העולם (ל' העלם)
המגבילים מעלימים ומאירים,
ואדרבה על ידי המיצר יוסיפו חיות,
וכתחלת פרשת שבוע זה, ויחי יעקב - כללא דכולהו אבות - בארץ
מצרים.

מא

אגרות קודש

לעשות הישר בעיני ה"א, ושכר מצוה מצוה - ישר יחזו פנימו, קיום
היעוד כי עין בעין יראו - בביאת משיח צדקנו בב"א.

בברכה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

הנקרא ספר הישר: ע"ז כה. רע"א וברש"י שם.
לסיפור בעלמא ח"ו: ראה זח"ג קנב, א. וכלשון..
לבנים: ראה אור התורה לכ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" ר"פ לך.
כל אחד .. האבות: ראה ד"ה וארא בס' תורה אור לכ"ק אדמו"ר הזקן
(אשר בחדש זה – ק"ן שנה להסתלקותו). הקוין . .
האבות: זח"א ר"פ ויצא. ראה ד"ה על ג' דברים תשי"ד לכ"ק מו"ח
אדמו"ר.

עונג ובחיות.. ויחי יעקב: זח"א רטז, ב.
ויחי.. מצרים: ראה בעל הטורים. פי' רבנו הזקן (הועתק בהיום יום יח
טבת). כללא דכולהו: זח"א קסג, ב.
לעשות הישר .. פנימו: ראה לקו"ת ראה סד"ה כי תשמע. עין בעין:
ראה לקו"ת שה"ש סד"ה הנן יפה.

לט

ב"ה, כ"ה שבט תשכ"ג
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק מלאכתו מלאכת שמים וכו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות מצב זוגת' תי'

השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחו"ק בעתה ובזמנה
כשורה ובקל.

ידועה הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע שעד
שתכנס לחודש החמישי להריונה לא תפרסם עד"ז.

בברכה.

מ. שניאורסאהן

באם אפשר בלי טרחא יתירה - כדאי שימשיך בקורס ע"מ לעמוד
בבחינה ולהצלחה.

ת"ח ת"ח על הבשו"ט מהפעולות בהפצת המעינות, והרי השנה
שנת הקן להילולת אדה"ז.

הפ"נ שבמכתבו יקרא בעת רצון על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

מ

ב"ה, כ"ד סיון תשכ"ג
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק מלאכתו מלאכת
שמים וכו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות מצב זוג' תי',
אכפול ברכתי שהשי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחו"ק

מג

אגרות קודש

בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

המכ' די"ח סיון והקודמיו נתקבלו, והפ"נ שבהם - יקראו עה"צ.
בברכה לבשו"ט בענ? והכלליים

מ. שניאורסאהן

מא

ב"ה, אדר"ח אלול תשכ"ג
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק מלאכתו מלאכת
שמים וכו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות מצב זוג' תי',
אכפול ברכתי שהשי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחור"ק
בעתה ובזמנה כשורה ובקל.
בברכת כוח"ט ולבשו"ט בכה"ע שכותבם

מ. שניאורסאהן

התמונה נתקבלה. ות"ח.
הפ"נ שבמכתבו יקרא בעת רצון על הציון הק' של כ"ק מו"ח
אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

מב

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ג
- שנת המאה וחמישים
להסתלקות הילולא של רבנו הזקן -
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.
מכ' נתקבל.

בברכת הצלחה בעבוה"ק

מ. שניאורסאהן

מה

אגרות קודש

מג

ב"ה, ה' תשרי תשכ"ד
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו במברק - אשר נולד להם בן למזל טוב.
הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים,
ויגדלו ביחד עם זוג' תי' מתוך הרחבה.

בברכת גמר חתימה טובה

מ. שניאורסאהן

מד

ב"ה, י"ג תשרי תשכ"ד
ברוקלין

הור"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני בזה קבלת מכתבו מו' תשרי, ובטח נתקבל המכ' ברכת
מזל טוב להולדת בנו שי'.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ש.מ. סימפסון
מזכיר

מה

ב"ה, י"ח מ"ח תשכ"ד

ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו ממצש"ק פ' נח ומי"א מ"ח.

ויהי רצון שיבשר בשו"ט בענינים הכללים ובענינים הפרטים.
והרי באים אנו מחדש הכללי חודש השביעי, הוא המשובע ומשביע
את כל השנה בטוב, טוב הנראה והנגלה, וביחוד -
מהרגלים אשר בו, זמן שמחתנו, שמענינם להמשיך השמחה של
תורה ומצוה בכל השנה כולה.

בברכה

מ. שניאורסאהן

מחדש הכללי: ראה לקו"ת דברים (נג, ד). ד"ה צהר תעשה תש"ב.

חודש השביעי: וכל השביעין חביבין (ויק"ר פכ"ט, יא).

המשובע ומשביע: ראה ויק"ר פכ"ט, ח. נתבאר רד"ה יו"ט שר"ה

השי"ת.

מהרגלים.. זמן שמחתנו: דשמע"צ (ושמח"ת) רגל בפ"ע (סוכה מח, א.
וראה רמב"ן וריטב"א שם). ובו "היו מרבין בשמחה" (רש"י ד"ה ביום. חולין
פג, א).
השמחה של תורה ומצוה: ראה זח"ג רנו, ב. ת"ז תכ"א (נו, סע"א).
רמב"ם סוף הל' לולב.

הפ"נ שבמכתבו יקרא בעת רצון על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.
לפלא ... - וביחד עם הרה"ח כו' הר"ד שי' גולדברג - לברר כל ....

מו

ב"ה, ו' כסלו תשכ"ד
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות יום ההולדת שלו,
בודאי נהג במנהג אנ"ש בזמן האחרון ביום ההולדת. ויה"ר מהשי"ת
שתהיה שנת הצלחה אצלו הן בגשמיות והן ברוחניות ויוסיף בלימוד
התורה וקיום מצותי' מתוך הרחבה.
ז"ע נתקבל מכתבו מז' טבת ויבשר טוב
בברכה לבשו"ט בכלל ובפרט.

מ. שניאורסאהן

מז

ב"ה, ל' כסלו תשכ"ד
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת
שמים כו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ב' כסלו.
ובבואנו מיום הבשורה והגאולה דאדמו"ר הזקן - י"ט כסלו -
גאולתנו ופדות נפשנו.
אשר נקבע למועד ולחג לדורות אחריו לזכר עולם.
וקשורה הגאולה ותוכנה שייך לדברי דוד מלך ישראל בשם כאו"א
מישראל: פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי -
יהי רצון אשר מתאים לדרשת רז"ל בכתוב האמור: אמר הקב"ה
כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הציבור מעלה אני עליו
כאילו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם.
יתחזק כאו"א, בתוככי כלל ישראל, בשלשת קווין האמורים: בעסק
התורה, בעסק גמ"ח (ומצות בכלל) ובעבודת התפלה -
מוארים באור תורתו של הנ"ל - תורת החסידות,
ויהי כ"ז במצב של גאולה מכל מניעות ועיכובים,
ובאופן דהלוך והוסיף ואור בכל האמור - עדי גאולתנו השלימה
והאמתית ע"י משיח צדקנו במהרה בימינו.

בברכה לבשו"ט בכל האמור ולחנוכה שמח.

מ. שניאורסאהן

מיום הבשורה: ראה שו"ת מן השמים ס"ה. לדרשת רז"ל: ברכות ח, א.
בשלשת קווין: ראה חדא"ג מהרש"א שם. רשימות אדמו"ר הצ"צ
לתהלים שם (נה, יט).
גמ"ח (ומצות בכלל): דכל המצות נק' בשם צדקה (תו"א סג, ג. ובכ"מ).

מח

ב"ה, י"א ניסן תשכ"ד
ברוקלין. נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה יצחק צבי שי'
שלום וברכה!

מכ' מיום ו' ניסן נתקבלו והפ"נ יקרא עה"צ.
ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה,
הנני בזה להביע ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמתית, חירות מדאגות
בגשם ומדאגות ברוח - מכל דבר המעכב עבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.
ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.
ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בתורתנו תורת חיים, הרי
היא בכל עניני האדם ובמשך כל היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך
דעהו.

בברכת החג ולבשו"ט מהצלחתו בעבה"ק חינוך עטה"ק.

מ. שניאורסאהן

מט

ב"ה, י"ב תמוז תשכ"ד
ברוקלין. נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו ממוצש"ק פ' קורח (עם המצו"ב)
והקודמו.

ובעמדנו ביום גאולה זה, אשר כביאור בעל הגאולה במכתבו לחגיגת
י"ב תמוז הראשונה, הוא "יום חג גאולת ישראל העוסקים בהרבצת תורה",
הרבצה דוקא - בתלמידים רבים (וכההמשך במכתבו "תורה דרבים"),
ובל' הרמב"ם "להורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים".

עסק בהרבצת תורה ע"י שבעצמם מלמדים ולומדים תורה ברבים
או ע"י שתומכים בממונם ובטרחתם במוסדות ושיעורי תורה דרבים או
מייסדים חדשים או בכל אופנים האמורים גם יחד.

יהי רצון שיעשה בזה כאו"א ככל הדרוש ותקוים במילואה ברכת
בעל הגאולה (במכתבו האמור) כי ישפיע ה' להם, בתוך כלל אחב"י יחיו,
שפעת חיים וברכה מרובה עד בלי די.

בברכת הצלחה בעבוה"ק ברשת ובדרכי נועם ושלום.

מ. שניאורסאהן

במכתבו לחגיגת: נדפס בס' המאמרים תש"ח ע' רסג.
הרבצה.. רבים: ראה מגילה כט, א. תשבי מע' רבץ.
ובל' הרמב"ם: סוף הל' שמיטה ויובל עיי"ש. ומבואר בארוכה יותר
במ"א.

מלמדים.. שתומכים בממונם ובטרחתם.. גם יחד: להעיר מכתובות
(קג, ב): דאייטינא כיתנא כו' וכתיבנא חמשא חומשי כו' ומתנינא כו' והיינו
דא"ר כמה גדולים. ובאורחות צדיקים שי"ז: נדיב בממון בגוף בחכמה (נתבאר
בד"ה אשר ברא (ואילך) תרפ"ט).

עד בלי די: ראה שבת לב, סע"ב. זח"ג קי, ב.

ז"ע נתקבל מכתבו ממוצש"ק פ' חוקת (עם המצורף).

מטעמים מובנים לא כתבתי ע"ע בהנוגע ל... ותקוותי חזקה שסו"ס
יקיר כ"א את המצב שהמדובר הוא בחינוך בני ובנות ישראל על טהרת
הקודש... ובמילא מובן ופשוט שאין לעשות אף צעד אחד שיגע בחינוכם
האמור, וע"פ גישה זו - בודאי ימצאו הדרך הנכונה לטובת התלמידים -
ות שהיא גם טובת המורים-ות וההנהלה, טובתם הן בגשמיות והן
ברוחניות...

שהרי בלאה"כ מחסור גדול בכוח אדם, כולל וגם ועיקר - בשדה
חינוך עטה"ק ופשיטא שאין מקום שמי שהוא יעזוב את זה, ובפרט אלו
שפעלו והצליחו. תקותי ששורותי אלה המעטות תספיקנה להביא...
לטובת בתי הספר שגם טובתם היא, וק"ל. ואצפה לבשו"ט שתהיינה
בהקדם.

נ

ב"ה, ימי הסליחות תשכ"ד
ברוקלין. נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתומה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

מכ' נתקבלו.

בברכה

מ. שניאורסאהן

נא

ב"ה, כ"ג מ"ח תשכ"ה
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת
שמים וכו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת שלו,
בודאי ינהג במנהג אנ"ש בזמן האחרון ביום ההולדת. ויה"ר מהשי"ת

שתהי' שנת הצלחה אצלו הן בגשמיות והן ברוחניות ויוסיף בלימוד התורה וקיום מצותי' מתוך הרחבה.

בברכת הצלחה רבה בעבוה"ק בביה"ס החב"די
ובדרכי נועם ובדרכי שלום
ז"ע נתקבל מכ' ממוצש"ק ח"ש ות"ח על הבשו"ט.

בברכה

מ. שניאורסאהן

נ.ב. הפ"נ יקרא בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה
נבג"מ זי"ע.

נד

ב"ה, כ"ג מ"ח תשכ"ה
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת
שמים וכו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות מצב זוג' תי',

נה

אגרות קודש

השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זח"ק בעתה ובזמנה
כשורה ובקל.

בברכה הצלחה בעבוה"ק בדרכי נועם ושלום
ולבשו"ט בכהנ"ל

מ. שניאורסאהן

כיון שענין ג.פ. שי' נסתדר כרצונו ובהיפך מרצון צד השני, מובן
שבתקופה זו יש להזהר ביותר מכל דבר שיוכל להתפרש כתרועת נצחנות
וקריאת אהא וכו'. (כוונתי ששולח מכ' להנ"ל בדרישת החזרת ת' מאזורו
ודברים כיו"ב).

נתעכב המשלוח ונתקבל ז"ע מכתבו מנר הד' ות"ח על הבשו"ט. כן
יוסיף בכגון דא, וכהוראת הנרות הללו.

הפ"נ שבמכתבו יקרא בעת רצון על הציון הק' של כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

נג

ב"ה, יום ראשון לפ' ובנ"י
יוצאים ביד רמה, ה'תשכ"ה
ברוקלין, נ.י.

הור"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכ' והפ"נ - ויקרא עה"צ.

ויה"ר אשר בימים אלו הסמוכים (מלפניו ומלאחריו) ליום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, וביתר עז ביום ההילולא עצמו - הוא יום העשירי בעשתי עשר חדש - יתעורר כאו"א להחלטות טובות - שתבואנה אח"כ בפועל טוב, במעשה טוב שהוא העיקר - ללכת בדרכיו אשר הורנו ובאורחותיו, לחזק היהדות המסורתית ולהפיצה ועד להפצת המעינות חוצה - הליכת קבע ותמידית, באופן של נצח סלה ועד שאין לו הפסק עולמית.

וימשיך זה ויוסיף בכל העינינים להם "מסוגל הוא היום הזה" וכלשון רבנו נשיאנו בעל ההילולא:

להתקשר בעץ החיים, לקבל, אתם נשיכם בניכם ובנותיכם, ברכת ה' בשפעת חיים ופרנסה טובה ונחת מיו"ח וברוכים תהיו בבני חיי ומזוני, רויחי,

נז

אגרות קודש

עדי יוציאנו ה' למרחב בגאולה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו
ובנ"י יוצאים ביד רמה.

בברכת הצלחה בעבודה"ק ובדרכי נועם ולבשו"ט בכ"ז

מ. שניאורסאהן

ראשון: ראה פסחים ח, א.

מלפניו ומלאחריו: להעיר ממכילתא יתרו כ, ח. שו"ע אדה"ז סרס"א
ס"ד. בדרכיו...

ועד: ראה אגה"ק סי' זך. נצח...

עולמית: עירובין נד, א. וכלשון רבנו: קונטרס ג. קונטרס לו.

נד

ב"ה, ועש"ק פ' כי תשא ה'תשכ"ה
ברוקלין נ.י.

הור"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו ממוצש"ק יתרו והפ"נ יקרא עה"צ.
ומענין פרשת שבוע זה:

וידבר ה' אל משה - כי שאל משה: רבש"ע במה תרום קרן ישראל
(ובפרט - שהי' אך זה עתה מעשה העגל). אמר לו הק'
לאמר - לדורות (כולל אפילו ביום פקדי (אשר אז) ופקדתי עליהם
חטאתם בעגל) -
כי תשא - אתה דוקא - ראשם של ישראל (ורק משה - לא הייתה
לו כל שייכות אפילו לענין העגל, שהרי הי' אז בהר עם ה')
תשא את ראש - תוכל "לשאת את ראשם בהגבהה", ע"י אשר -
תשא את ראש, תמנה אותם לגלות חיבתם לפני המקום. - ולכפר
על החטא המונע הרמת קרנם (ובפרט - חטא העגל) -
ונתנו איש כופר נפשו - צדקה, כמש"נ וחטאך בצדקה פרוק.

* * *

וכיוון אשר כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחי' משרע"ה -
הרי הוראה בפרשתנו, שע"י בחי' זו על כאו"א להרים קרנו, ע"י אשר יגלה
חבתו לפני המקום, בהתבוננו אשר אהבת עולם אהבתנו ה' אלקינו כו'
ובנו בחרת - הוא הגוף החומרי - וקרבתנו כו', שאזי ממילא כמים הפנים
לפנים יתעורר גם הוא לדבקה בו ולהמשיך או"א"ס ב"ה למטה ולהעלות
כל העולם כולו לה', שזהו ע"י התומ"צ ובפרט ע"י הצדקה, שהיא עיקר
המצות מעשיות ועולה על כולנה - במילוי הציווי לעשות משכן ודירה
לו ית' בתחתונים.

בברכת הצלחה בעבוה"ק,

מ. שניאורסאהן

שאל משה: ב"ב י, ב.

זה עתה... העגל: תנחומא ר"פ תשא. רש"י תשא ל, טז.

אגרות קודש

נט

לאמר - לדורות: כדמוכח ממרז"ל בב"ב.

ביום... בעגל: סנהדרין קב, א.

אתה דוקא: ולא כבשאר המנינים, וכהערת חדא"ג בב"ב שם.

ראשם של ישראל: ראה בארוכה בי' לד"ה השמים כסאי ס"ג (נדפס בלקו"ת לג"פ).

לשאת... בהגבהה: רש"י בב"ב שם.

תמנה אותם: דאין מקרא (והענין) יוצא מידי פשוטו.

לגלות חיבתם: ראה רש"י ר"פ שמות. ובפרט כאשר המנין הוא באופן דתשא את - שאז לכולי עלמא חשוב ולא בטל (ביצה ג, ב). - ועפ"ז מתורצת התמי' בסוגית בב"ב דההרמה היא ע"י צדקה - שא"כ למה מנה אותם. ותגדל התמי' ביותר - דאיך זה יסייע ענין המנין להרמת קרנם והרי אדרבה - אסור למנות את בני' (שו"ע רבנו הזקן או"ח סקנ"ו סט"ו - במ"מ שם עה"ג "רמ"א" ואולי צ"ל "שמ"א" או "ש"א" - שמואל א'). ועכצ"ל דיש במניית בני' ענין נעלה, וכנ"ל.

חטא המונע: שלכן תמה משה במה תרום כו'. וראה ג"כ שמו"ר ר"פ תשא: כי תשא חייבין לי ישראל. ופי' הצ"צ (דרמ"צ ח"ב רסט, א) ע"פ הירוש' שקלים (ב, ג) חוב עבור העוונות ע"ד עוונותי עברו ראשי.

ונתנו... נפשו: ראה פי' הרגמ"ה בב"ב שם.

כמש"נ וחטאך: ראה צ"צ שם.

כל... משרע"ה: תניא רפמ"ב. וראה תקו"ז תס"ט (קיד, א): אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא... עד שתין ריבוא.

אהבת... לפנים: תניא ספמ"ט.

יתעורר... בן: תניא הקדמה לשער היחיה"א. ושם: אהבה זו רצה מרע"ה ליטע בלב כל ישראל כו' עיי"ש.

ולמהשיך... לה': תניא ספמ"ט.

הצדקה... כולנה: תניא פל"ז (מח, ב - מט, א).

נה

ב"ה, כ"ה ניסן תשכ"ה
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת
שמים וכו' מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד להם בן למזל טוב והכניסוהו לבריתו
של אברהם אבינו, ונקרא שמו בישראל מנחם מענדל שי',
הנה יה"ר מהשי"ת שכשם שהכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוג' תחי' מתוך הרחבה.
הפ"נ יקרא עה"צ.
בברכת מזל טוב ולהצלחה רבה בעבודתו בק' חינוך עטה"ק
ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

נו

ב"ה, ב' סיון ה'תשכ"ה
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו

ומענין יום זה בו התחיל משה להתעסק עמהם (עם בני"י) בענין
קבלת התורה, אמר להו ואתם תהיו לי ממלכת כהנים -

וי"ל אשר פירש בזה כל שלש מעלות הטובות (כתרים) שנתנו
לאומה זו בתחלת נתינת התורה: תהיו לי - שתהיו פנוין לי ועוסקים
בתורה ולא תהיו עוסקין בדברים אחרים, ממלכת - מלכין קטירי כלילא,
כהנים כהנין משמשין,

ובפרט בעת נתינת התורה - הי' כאו"א מבני"י פנוי לה' ועוסק אך
בתורה, כתרים בראשו וראוי לאכול בקדשים.

וההתחלה הייתה - חשק משה ועלה אל האלקים, ובאתערותא
דלתתא אתערותא דלעילא, אשר תיכף ויקרא אליו ה' גו' ואתם תהיו לי
ממלכת כהנים.

ויהי רצון אשר בימי סגולה אלה בחי' משרע"ה שישנה בכל נפש
ונפש מבית ישראל תתעסק עמהם, עם כל כחות נפשו, בענין קבלת

התורה, והם לא ימתינו לעצה ויאמרו למקטון ועד גדול כל אשר דבר ה' נעשה.

ומזה - לקיום מצות הגבלה ומצות פרישה והיו נכונים לנתינת התורה.

בברכה לבשו"ט בתוכן הפ"נ שבמכתביו ובברכת - בלשון הרב, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר - לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות,

מ. שניאורסאהן

בו התחיל... התורה: שו"ע רבנו הזקן חאו"ח סו"ס תצד.

אמר להו... כהנים: שבת פו, ב.

כל שלש: ובוה מתורץ מה שלא הובא בש"ס אלא "ואתם גו' כהנים" -
אמצע הדברים שאמר לבני.

שלש... התורה: פיה"מ אבות פ"ד מי"ג (כן הוא בחלוקת המשניות
בסידור אדה"ז). - ראה המשך תער"ב בתחלתו ששלש אלה הם בג' קווין
ובד"ה קדוש אתה (המשך תרס"ו) שהם כתרים דכל סדר ההשתל'. - במשנה
מסיים: וכתר שם טוב. וי"ל שזהו וגוי קדוש, וכפי' המכילתא: שנאמר ומי
כעמך ישראל גו' - שזהו שבחן של ישראל (ברכות ו, א). ולא הובא בש"ס
שבת, כמו שלא נכנס במנין במשנה אבות. ורמזו אדה"ז בהוספה תיבת "וגו"
אף שאינה בש"ס. ואכמ"ל.

שתהיו... אחרים: פי' המכילתא על "והייתם לי" שבפסוק שלפני זה.

מלכין... כהנין: תרגום יונתן כאן.

כתרים בראשו: שבת פח, א. ובסדר אלי' זוטא פ"ד מסיים: שנאמר
ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש.

וראוי לאכול בקדשים: מכילתא.

וההתחלה הייתה: זח"ב עט, ב. אוה"ח כאן (ומדרשות חלוקות על
מכילתא דרשב"י).

בחי'... ישראל: ראה תניא פמ"ב.

והם לא... נעשה: רמב"ן יתרו יט, ז. מצות... התורה: שו"ע אדה"ז שם.

נז

ב"ה, ימי הגאולה, יב - יג תמוז, ה'תשכ"ה
ברוקלין. נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ט"ו וכ"ג סיון והמצו"ב והפ"נ יקראו
עה"צ.

ובעמדנו בימי גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר ממאסרו על הפצת היהדות
התורה (הנגלה והחסידות) ומצותי', הפצה מתוך מסירת נפש ומבלי
התחשב עם כל מונע ומעכב ומנגד.

אשר גאולתנו אז הייתה, כדברי בעל הגאולה, גם גאולת "כל מחבבי
תורתנו הק', שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה, כי כל איש
ישראל (מבלי התחשב עם מצבו הפרטי בשמירת וקיום המצות) לבו
תמים עם ד' ותורתו".

יהי רצון אשר זכרון הגאולה ופרשת המאסר וסיבתו אשר קדמו
לה - יעוררו את כל אחד ואחת לפעולות גדולות (בכמות ובאיכות)
בהפצת היהדות לכל פרטי' מבלי התחשב עם הקושיים וההגבלות שמבית
ומבחוץ - כהוראת פרשת השבוע כלביא וכארי - ועד כדי מסירת נפש
(מסירת הרצון) בעבודה זו.

וכהבטחת חז"ל הבא לטהר (פועל יוצא - היינו גם לטהר אחרים) מסייעין לו הרבה מלמעלה - יהי' ה' אלקיו עמו וישראל (כולל גם את אשר בשם ישראל - רק - יכונה, כנ"ל) עושה חיל.
 עדי אשר יקוים מקרא כפשוטו וקם שבט מישראל (זה מלך המשיח) וקרקר כל בני שת (ומשלו מים עד ים) וישראל עושה חיל.

בברכת חג הגאולה,

מ. שניאורסאהן

ימי הגאולה: פרשת המאסר (בחלקו) ראה לקו"ד ליקוט לד-לז (לקו"ד ח"ד). מאמרי דא"ח דימי הגאולה - בקונטרס יד (ס' הקונטרסים ח"א).

כדברי בעל הגאולה: במכתבו לחגיגת ימים אלו בפעם הא' (נדפס בס' המאמרים תש"ח ע' רסג). וראה ג"כ ספר המאמרים תשי"א ע' רפז.

כלביא וכארי: ראה רש"י בלק (כג, כד) ובתנחומא. ועפ"ז תומתק דרז"ל בברכות יב, סע"ב.

מסירת נפש... הרצון: תו"א לו, ב.

וכהבטחת חז"ל: יומא ספ"ג. נת' בד"ה ה' לי בעוזרי (דיום הגאולה - י"ב תמוז תרפ"ז).

יהי ה'... כולל גם כו': ראה ג"כ רש"י בלק (כג, כא) ובלקו"ת בלק (עב, א) עמו דישראל.

וקם שבט... ים): רמב"ם הל' מלכים רפי"א. וראה ג"כ רמב"ן כאן.

ומשלו... ים: זכרי' ט, י.

וישראל עושה חיל: ראה זהר כאן.

נח

ב"ה, ימי הסליחות תשכ"ה
ברוקלין. נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, שנת השבע שנת השמיטה, הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו,
ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.
מכ' נתקבל.
בברכה

מ. שניאורסאהן

נט

ב"ה, י"א כסלו תשכ"ו
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת שלו.
בודאי נהג כמנהג אנ"ש בזמן האחרון ביום ההולדת. ויה"ר מהשי"ת

שתהי' שנת הצלחה אצלו הן בגשמיות והן ברוחניות ויוסיף בלימוד התורה וקיום מצוותי' מתוך הרחבה.

בברכת הצלחה רבה בכל עניני ביה"ס אהלי"י ולבשו"ט תכה"י.

מ. שניאורסאהן

הפ"נ שבמכתבו יקרא בעת רצון על הציון הק'.

ס

ב"ה, י"ג שבט תשכ"ו
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ההילולא וכן הפ"נ
ויהי רצון שיבשר טוב בתוכם.

והרי באנו זה עתה מיום העשירי בשבט, יום הסתלקות הילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, אשר על הציון הק' שלו יזכירוהו.

והרי, בלשון בעל ההילולא : גבורי ישראל , מגיני ארץ, גם בהשיבם
נפשם אל חיק אביהם שבשמים, אשר לו משלימים נפשותם (מד"ר
בראשית פ"ק בתחלתה) הנה לא זה בלבד שלא יפרדו מעל צאן מרעיתם,
הנה עוד מתרפסים להדום כסא מרום, להתיצב לפני הוד א-ל רם ונשא,
להגן על עם ישורון (ע' מד"ר בראשית פמ"ד, ה') לדרוש רחמי וחסדי
האב על בנו, עמו ונחלתו.

בברכה להצלחה בעבוה"ק

מ. שניאורסאהן

* * *

בלשון בעל ההילולא: במכתבו ליום היאצ"ט הראשון של כ"ק אביו
אדמו"ר נ"ע (נדפס בס' חכמי ישראל - ניו יארק, תרפ"ד - לג, א).

גבורי ישראל, מגיני ארץ.. להגן: השייכות דגבור, מגן ולהגן כו' -
עיין שהש"ר עה"פ אלף המגן.. שלטי הגבורים ובאור התורה לה"צמח צדק"
(שהשנה שנת המאה להסתלקות הילולא שלו) פ' לך ד"ה שכרך הרבה מאד.
לא זה בלבד: להעיר מסוטה (יג, סע"ב): לא מת משה.. מה להלן..אף
כאן. ובזח"ב קעד, סע"א.

ישורון: ראה ב"ר וישלח רפע"ז: ישורון נאים ומשובחים. לקו"ת נצבים
(מה, רע"א). אוה"ת להצ"צ פ' ברכה (ע' א'תתנ ואילך) בארוכה וש"נ. ושם
(ע' א'תתע): ישורון כולל יעקב וישראל יחד כו' שעשועי המלך בעצמותו כו'
שירה כו' שירו כו' בנו"ן פשוטה כו' מכתר הכללי עד בחי' המלכות. ולהעיר
אשר תרגומו (דברים לג, ה) באונקלוס - "ישראל", בירוש' - "בית יעקב".

סא

ב"ה, י"א ניסן תשכ"ו
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מכ' נתקבלו והמצו"ב.

ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה,
הנני בזה להביע ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמתית, חירות מדאגות
בגשם ומדאגות ברוח - מכל דבר המעכב עבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בתורתנו תורת חיים, הרי היא
בכל עניני האדם ובמשך כל היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך
דעהו.

בברכת החג

מ. שניאורסאהן

נ.ב. ז"ע נתקבל מכתבו מכ"ד ניסן והמצו"ב.

סב

ב"ה, ר"ח סיון תשכ"ו
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום י"ט אייר והמצו"ב.

ולקראת חג השבועות, זמן מתן תורתנו, הבא עלינו ועל כל ישראל
לטובה, הנני בזה להביע ברכתי בלשון הרב הוא, כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע:

לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.
הפ"נ יקרא עה"צ.

בברכת החג

מ. שניאורסאהן

סג

ב"ה, יום השלישי, ג' תמוז, ה'תשכ"ו
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו כ' וכ"ד סיון.

ובעמדנו לפני ימי הגאולה יב- יג תמוז, גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר
נשיא ישראל,

והרי בתר רישא גופא אזיל,

יהי רצון שתהי' נשיאות ראש כל או"א - בעניניו הפרטים ובענינים
הכללים במ צריך לפעול, גם יחד,

פעולות כל אחד ואחת, בכל הענינים עליהם מסר נפשו בעל
הגאולה, וצוה עליהם לתלמידיו, לההולכים באורחותיו ולכל השייכים
אליו, בתוככי כלל ישראל,

אשר תהיינה הפעולות כדבעי לי' למיעבד ובזריזות (מצדו)
ובמהירות (מצד העזר מלמעלה),

לקיים המטרה הפנימית של כל פעולות בני"י: אנן פועלי דיממי אנן
- מאכן ליכטיג - להאיר ועד שיומשך האור למטה להיות - נראה אור,
ונראה בקיום תקות בעל הגאולה - כדבריו ביום אשר חופשה

ניתנה לו ממאסרו (ג' תמוז תרפ"ז): ש"יהי ה' אלקינו עמנו כאשר ה' עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו ולכל בני יהי' אור ברוחניות ובגשמיות".

בברכת חג הגאולה

מ. שניאורסאהן

ג' תמוז: "יום צאת כ"ק אדמו"ר שליט"א ממאסרו לנסוע לעיר מקלטו" - בשנת תרפ"ז (ראה ס' הקונטרסים א' ע' שנ).

לפני ימי הגאולה: וי"ל שזהו גם יום ההכנה אלי' - יום היציאה מבית האסורים.

בטר רישא: עירובין מא, א: לאחר פטירתו כו'.

רישא: ראה ג"כ תניא רפ"ב.

נשיאות ראש: ראה לקו"ת במדבר בתחלתו.

לההולכים באורחותיו: ראה אגה"ק סכ"ז.

כדבעי ליי למיעבד: ראה כתובות סז, רע"א.

ובזריזות: ראה אגה"ק סכ"א.

ובמהירות: ראה לקו"ת ס"פ קרח.

אנן פועלי: עירובין (סה, א) וכביאור הצ"צ (לקו"ד ע' תכ. ספר המאמרים ה'תש"ח ע' רצב ואילך).

שימושך..אור: לקו"ת ס"פ קרח שם.

כדבריו: ראה ס' הקונטרסים שם.

יהי..ואל יטשנו: הענין בעבודה - ראה סד"ה יהי ה"א (ס' המאמרים ה'תש"י ע' נז). וע"פ המבואר שם יובן ג"כ מה שבסיום דבריו אומר "ברוחניות" ואח"כ "ובגשמיות" - היפך מהרגיל בדברי ומכתבי בעל הגאולה.

סד

ב"ה, ב"ה, מוצש"ק פרשת פנחס, ה'תשכ"ו
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מאז? ויהי רצון שיבשר טוב בתוכנו,
והרי הימים ימי סגולה תיכף לש"ק פנחס, יום ברכת הגומל של כ"ק
מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל, בקשר עם גאולתו,
וכמדובר כמה פעמים: גופא בתר רישא אזיל,
ובפרט אלה אשר זקוקים הם שייגמלם ה' טוב, והם ארבעת
הסוגים וסימנך וכל ה"חיים" (חולה יסורים ים מדבר) יודוך סלה, חיי"ם
כפשוטו,
וכן ארבעה סוגים אלה בעבודה הרוחנית (וכמבואר במאמר ד"ה
ברוך הגומל לחייבים טובות שגמלני טוב, לבעל הגאולה):
חולה - טמטום המוח והלב,
חבוש בבית האסורים - ד(יצר הרע) רשע מכתיר את הצדיק (יצר
טוב),
יורד בים - בריבוי הבלבולים (מים רבים) של עניני העולם,
הולך במדבר - הנמסר רק לגשמיות העולם וחומריותו (היפך מקום
ישוב אדם, אתם קרוים אדם, אדמה לעליון),
כי, כסיום המאמר (שם): בחסדי א-ל עליון מתעורר רוח ממרום
וכו' עד אשר צדיק מצרה נחלץ (דכל אחד ואחד מישראל בכלל זה) וכמ"ש
ועמך כולם צדיקים.

בברכה

תיכף: להעיר ממרז"ל ג' תכיפות הן: ירושלמי ברכות פ"א ה"א. מיהל אור: ע' תיט.

גופא בתר רישא אזיל: ראה עירובין מא, א. סוטה מה, ב.

וסימנך: בלשון - ובסדר - השו"ע (או"ח סרי"ט).

בלשון: בטופס אחר הוא בשינוי והוספה: בלשון - ובסדר - הטוש"ע (או"ח סרי"ט. וראה הגמ"י להל' ברכות פ"י ה"ח. פרישה בטור שם).

במאמר ד"ה ברוך הגומל: דש"פ פנחס, פ"ז (בס' הקונטרסים שם).

טמטום המוח והלב: ראה ד"ה להבין ענין טמטום כו' לאדמו"ר הזקן (הובא ונתבאר בד"ה כל הולך בס' המאמרים תרכ"ו).

רשע מכתיר: חבקוק א, ד. וראה זח"ב קיז, ב.

מים רבים: נת' בארוכה במאמרים ד"ה זה.

במדבר: ראה תו"א מג"א (צד, א). אוה"ת להצ"צ לשה"ש (ח, ה).

צדיק מצרה נחלץ: משלי יא, ח. וראה סנה' לט, רע"א. הוספות לתו"א ס"פ כי תשא.

נב. ז"ע נתקבל מכ' מאור לכ' תמוז עם המצו"ב והפ"נ יקראו עה"צ.

סה

ב"ה, י"ד אלול, ה'תשכ"ו

ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת השלישי של בנם שמעון בן ציון שי' הנה מועתק לקמן קטע ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה

נבג"ם בנוגע למנהג ישראל זה. ויה"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוגתו תי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

בברכת כוח"ט

מנחם שניאורסאהן

וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

... ובדבר גזיזת השערות - אפשערעניש - הוא דבר גדול במנהג ישראל, ועיקרו הוא בהחינוך דהשארת פיאות הראש, ומיום הגזיזה והנחת הפיאות של הראש נהגו להדר להרגיל את התינוק בענין נשיאת ט"ק וברכות השחר וברכת המזון וק"ש שעל המטה, והשי"ת יהי' בעזרם שיגדלוהו לתורה לחופה ולמעשים טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת בגשמיות וברוחניות.

נ.ב. הפ"נ יקרא על ציון הק'.

סו

ב"ה, כ"א אלול תשכ"ו

ברוקלין.

למרת יהודית ומרת שושנה

ברכה ושלום!

במענה למכתבן מי"ג אלול, בקשת ברכה, בקשר עם חינוך והדרכה בב"ס חב"ד באזבסטונים

והנה בכגון זה הובטחנו בתורתנו הק' תורת חיים,

(א) הבא לטהר - וידוע דיוק רבנו הזקן, לטהר (גם) אחרים -

מסייעין אותו, ולא עוד אלא,

(ב) יגעת ומצאת.

והתקוה חזקה שתשתדל בתפקידה במסירה ונתינה המתאימות,
בחינוך בניו של מקום כביכול, ויקוים האמור לעיל.

ובטח למותר להדגיש, אשר אם על כל או"א מבני ישראל להיות
דוגמא חי' של אדם המתנהג וחי ע"פ הוראות תורתנו תורת חיים,
עאכר"כ - מחנך ומדריך.

הבא לטהר..מסייעין אותו: יומא לח, סע"ב. וש"נ.

דיוק רבנו הזקן: לקו"ת דרושי שמע"צ פח, ב.

יגעת ומצאת: מגילה ו, רע"ב.

(ע"פ מכתב מאגרות קודש חלק כ"ד - ט"רטו)

סז

ב"ה, ימי הסליחות ה'תשכ"ו

ברוקלין נ"י.

הרה"ח אי"א נר"נ עוסק בצ"צ כו'

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

מכ' נתקבלו.

מ. שניאורסאהן

סח

ב"ה, עש"ק ט"ו מ"ח, ה'תשכ"ז
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו ממוצש"ק לך (והמצו"ב) והפ"נ יקרא
עה"צ.

ויהי רצון שיבשר טוב בתוכנו.

ובשנה זו, שהיא תמימה (להביא את חדש העבור) וחדשי' שלימים
(חשון וכסלו מלאים) - תהי' התמימות והשלימות בכל עיני השנה,
הגשמים והרוחנים, הכללים והפרטים,
ובפרט אשר תיכף לראש השנה

- הן בחו"ל והן באהקת"ו, שגם שם ר"ה שני ימים, ואפילו בזמן
שהיו קובעין על פי הראי' (לבנ"י אשר בגולה ולרוב בני ארץ ישראל,
ולפעמים רבות - אפילו בירושלים עצמה) -

הוא יום שבת קדש, אשר אין עצב עמה, ופרש שבתכם לא קאמר,
ואדרבה - עליו נאמר ברכת ה' היא תעשיר ומענגין אותו - מלמעלה
ולמטה - עונג גשמי ועונג רוחני גם יחד.

בברכה

מ. שניאורסאהן

אגרות קודש

עז

תמימה (להביא): ערכין לא, א. ועייג"כ רשימות הצ"צ לתהלים עה"פ תורת ה' תמימה (ס"ק ד, ח).

שלימים..מלאים: ראה רמב"ם הל' קדה"ח פ"ח ה"ו.

בזמן..עצמה): רמב"ם הל' קדה"ח פ"ה ה"ז-ח (וכ"פ בשו"ע אדה"ז סת"ר ס"ד. ודלא כפרש"י ר"ה יח, סע"א (משא"כ בתוס' שם). וראה לח"מ הל' קדה"ח פ"ג ה"ט).

ולפעמים רבות: בזח"ג (רלא, א) ר"ה הוה בכל זימנא תרין יומין אינון.. ולא חד. - ויל"פ שזהו הוספת (ודיוק) אדה"ז בלקו"ת רד"ה יחיינו מיומים (דברים סג, ב) "ר"ה לעולם ב' ימים אפ"ל בזמן שהיו מקדשין ע"פ הראי" - ההדגשה בזה "אפ"ל בזמן כו" - ולא "לעולם" ממש. וראה פע"ח ש' ר"ה ספ"ד "ב' ימים של ר"ה..נוהגים תמיד.. קודם החורבן ה' כח בידינו..ביום א' אך עתה אחר החורבן בהכרח לעשות ב' ימים כמ"ש בזהר". - ובירוש' עירובין (פ"ג ה"ט) שב' ימי ר"ה מתקנת נביאים הראשונים ובתוספתא ר"ה (פ"א ה"י) שבימי משה קרה ב' ימי ר"ה.

אין עצב עמה: ירוש' ברכות ב, ז.

ופרש..קאמר: זח"ב פח, ב. תו"א ר"פ ח"ש. דרמ"צ מצות לא תבערו אש.

עליו נאמר: ירוש' שם.

ועונג רוחני: ראה שו"ע אדה"ז סרפ"ח ס"ג.

סט

ב"ה, ד' כסלו, תשכ"ז

ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים וכו'

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת שלו.

בודאי ינהג במנהג אנ"ש בזמן האחרון ביום ההולדת. ויה"ר מהשי"ת

שתהי' שנת הצלחה אצלו הן בגשמיות והן ברוחניות ויוסיף בלימוד התורה וקיום מצוותי' מתוך הרחבה.

בברכת הצלחה בכל הענינים שכותבם ובמיוחד בכל עניני ביה"ס אשר ע"ש כ"ק מו"ח אדמו"ר שעל הציון שלו יזכירוהו

מ. שניאורסאהן

ע

ב"ה, עש"ק אחר חצות,
כ"ד טבת ה'תשכ"ז
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו והפ"נ ליי"ש שיקרא עה"צ.

וביום הסתלקות הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן,

אשר "בחד קטירא אתקטר בי' בקוב"ה מעודו על הארץ" ובעת ההסתלקות "אליו נשא את נפשו בשמחה וטוב לבב" ו"כל מה שעסק כל ימיו עלו עם שורש נשמתו בעלותו בשעה ההיא",

ומלמעלה למטה, הרי בכלל "כל עמל האדם שעמלה נפשו בחייו למעלה בבחי' העלם והסתר מתגלה ומאיר בבחי' גילוי מלמעלה למטה בעת פטירתו" ו"מאיר חסד ה' מעולם עד עולם על יראיו ופועל ישועות בקרב הארץ",

ומדי שנה בשנה, הרי הימים האלו (כאשר הם) נזכרים (כדבעי, הרי אז כל ההארות וההמשכות) נעשים.

גופא בתר רישא אזיל, כל אלה הלומדים תורתו וכו',

אגרות קודש

עט

אשר כשמו שניאור כן הוא - נגלה דתורה ופנימיות התורה (תורת החסידות),

לימוד המביא לידי מעשה, קיום המצות בדחילו ורחימו, כמצווה עלינו וכמבואר באר היטב ע"י בעל ההילולא בספרו תניא קדישא ובמאמרי דא"ח שלו.

ויהי רצון אשר בדורנו עקבתא דמשיחא, שהוא עש"ק אחר חצות (במנין שית אלפי שני דהוי עלמא), יגמרו ההכנה לקבלת השבת, ובהתחלה דטועמי' חיים זכו, לטעום מכל "תבשיל ותבשיל" של יום השבת בעש"ק,

וכמו שיום השבת ענינו מנוחה ונצטוינו לכבדו ולענגו - כך גם הכנה זו תהא מתוך מנוחה, כבוד וענג, ונזכה בקרוב, בתכ"י, לקיום היעוד והאכלתיך נחלת יעקב אביך, נחלה בלי מצרים וכמ"ש ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה.

בברכה שהשי"ת ימלא ימי הריון זוג' תי' כשורה ובנקל ותלד זחור"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל

מ. שניאורסאהן

מסיבה נתעכב המכתב עד מעלי שבתא דעשירי בשבט - יומא קא גרים - יום הסתלקות הילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, והקביעות בשנה זו כמו בשנה ההיא - ביום השבת קודש.

בחד..הארץ: הקדמת בני אדה"ז לשו"ע שלו. וראה זח"ג (רפת, א) כל יומין .. בחד קטירא כו'.

אליו..לבב: שם.

כל..ההיא: סידור שער הל"ג בעומר (דש סוף טור ב. וראה ג"כ שם בסוף השער).

ומלמעלה למטה..בעת פטירתו: צ"ע אם גם בעת פטירתו זהו מ"ד הבאים ע"י העלאת מ"ן אז - נר"נ שלו. ולהעיר מקו"א סד"ה עיין ע"ח.

כל..הארץ: אגה"ק סי' כח.

הימים האלה: לב דוד פכ"ט (ע"פ מש"כ הרמ"ז בס' תיקון שובבים).

(וראה משנה ספ"ג דגיטין). שו"ת הר"י אירגס (בסו"ס מבוא פתחים) ס"ה בארוכה.

שניאור: ואין אור אלא תורה (תענית ז, ב).

במנין שית כו': ראה רמב"ן עה"ת בראשית (ב, ג).

דטועמיי..ותבשיל: ש' הכוונות ענין טבילת ע"ש. שו"ע אדה"ז סו"ס ר"נ.

השבת ענינו מנוחה: ראה רש"י בראשית (ב, ב). סוף תמיד. צ"צ לתהלים עה"פ מזמור שיר ליוה"ש.

והאכלתיך..ונגבה: ראה שבת קיח, סע"א ושם.

עא

ב"ה, כ"ה אד"ר, ה'תשכ"ז

ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב והפ"נ מאז.

בימים אלה, ימים שבין פורים קטן לפורים גדול, הו"ל קונטרס - מאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, שאמרו בפורים קטן לפני ארבעים שנה, ד"ה וקבל היהודים את אשר החלו לעשות. ומצו"ב.

ובודאי אשר כל אלה שיגיע המאמר אליהם ילמדו אותנו בעיון המתאים לגודל ערך תוכנו, ובפרט בהביא בחשבון המקום והזמן במ נאמר (כמבואר במכ' שהו"ל בהוספה לקונטרס).

ויה"ר שיהי' גדול לימוד זה - שיביא לידי מעשה, מעשה גדול ופעולות רבות, רבות בכמות ובאיכות גם יחד, בכל הענינים אודותם

מדובר במאמר זה,

ובמכש"כ וק"ו: ומה בארץ ההיא ובשנה ההיא, ארץ קשה ושנה קשה, עשו ופעלו וכו' - עאכו"כ צ"ל העשי' והפעולה בארצות אלו ובשנים אלו.

ובכל כגון זה הובטחנו מחז"ל: הבא לטהר
 - וידוע דיוק רבנו הזקן "לטהר" (חסר יו"ד) - לטהר אחרים -
 מסייעין אותו.

בברכת הצלחה בחינוך עטה"ק ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

פורים קטן.. גדול: כן נק' בסי' אדה"ז (לפני ובא לצ"ג) ובכ"מ. והוא ע"ד פסח קטן, גדול (חולין קכט, ב מגילת תענית פ"ב ועוד).

הוי"ל קונטרס: נדפס לראשונה ב"התמים" ח"ז. אח"כ בס' המאמרים תשי"א (קונטרס פט).

לפני ארבעים שנה: להעיר ממחז"ל (ע"ז ה, ב) לא קאי אינש אדעתי' (סוף דעתו ותבונתו, רש"י) דרבי' עד ארבעין שנין. לקו"ת ס"פ אחר.

מאמר וקבל: להעיר ממאמר ד"ה זה בתו"א, שערי אורה, דרמ"צ להצ"צ ח"ב (ע' תקצח ואילך) ועוד.

שיגיע אליהם: להעיר מלקו"ת ר"פ שמיני "להגיע (אן רירען בל"א)". וראה ג"כ מגלילה יט, א. תו"א (צט, ג. קיח, ג-ד) בפ"י מש"נ ומה הגיע אליהם.

גדול לימוד.. מעשה: גדול - שתהי' ההמשכה מבחי' ולגדולתו אין חקר כו' (ראה בארוכה בב"י הדעות דתלמוד או מעשה גדול - באוה"ת להצ"צ ד"ה ושנתם ע' רלט ואילך).

ארץ קשה ושנה קשה: מפרש"י (תולדות כו, יב) שניהם למה כו' - מוכח דכאשר שני "קשה" הם בבת אחת - כל אחד מהם מוסיף בה"קשה" של השני.

וידוע דיוק: לקו"ת דברים פט, ד.

"לטהר" (חסר יו"ד): כגירסת הש"ס (ולא הע"י) יומא לח, סע"ב.

נב. ז"ע נתקבל המכתב מיום ד' אד"ז והמצו"ב וכל הפ"נ יקראו

עה"צ.

עב

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

קונטרס פמ.

קונטרס
פורים

מכבוד קדושת

אדמו"ר יוסף יצחק

זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע
שניאורסאהן
מליובאוויטש

הוצאה שני'

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

770 איסטערן פארקוויי   ברוקלין, נ. י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות עשרים ושבע לבריאה

קונטרס פורים (נשלח אלי ע"י הרבי שליט"א)

עג

ב"ה, ח' אייר, ה'תשכ"ז

ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים וכו'

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות מצב זוגת' תי'.

אכפול ברכתי שהשי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחור"ק

בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

בברכה

מ. שניאורסאהן

נב. הפ"נ יקרא בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה

נבג"מ זי"ע.

עד

ב"ה, ער"ח סיון ה'תשכ"ז

ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים וכו'

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד להם בן למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו של אברהם אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוג' תחי' מתוך הרחבה.

הפ"נ יקרא בל"נ עה"צ.

בברכת מזל טוב

מ. שניאורסאהן

עה

ב"ה, יום השלישי, ה' סיון, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתביו והפ"נ.

ובעמדנו בימי סגולה אלה, אשר התחלתם -
ביום ראש חודש, בו באו מדבר סיני ויחן שם ישראל כאיש אחד
בלב אחד,
ותיכף למחרתו נאמר לבית יעקב (אלו הנשים) והוגד לבני ישראל

אגרות קודש

פה

(אלה האנשים): אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים וגו' ועתה גו' ושמרתם את בריתי (על שמירת התורה) והייתם לי סגולה מכל העמים גו' ממלכת כהנים וגוי קדוש -

וסיום וחותרם ימי הכנה אלה בחמשה בחודש בו

ואמרו ישראל, כולם פה אחד, כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע -

ואמרו חז"ל שבשעה זו שמח בהן הקב"ה ונתן להם תורתו וברכם בשלום,

יהי רצון אשר כל האמור לעיל - כן יהי לנו,

ומתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף תקויים בכאו"א הברכה - בנוסח

הידוע - קבלת התורה בשמחה ובפנימיות

ואין כל אומה ולשון שולטת בהן וכמו שנאמר: ייטב להם ולבניהם

עד עולם.

בברכת חג שמח ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

יום השלישי: ראה שבת (פח, א): אוריאן תליתאי כו'. ובר"נ גאון שם. זח"ג רמו, א.

בו באו: שבת (פו, ב). וראה תו"א ר"פ יתרו.

כאישי..אחד: פרש"י יתרו (יט, ב) ממכילתא שם.

(אלו.. האנשים): שם (יט, ג).

למצרים: להעיר משו"ע אה"ע ס"ד ס"י ושי"נ. אבל גם להרמב"ם וכו' דאין דין מצרי לאחרי שבא סנחריב ובלבל כו' - ולהעיר מס' הלבוש (שם), שם): דודאי מיעוטם נשאר במקומותם והוה ל' קבוע וכו' - היינו רק בדפריש (כפשוטו, או ע"י גיור - מדאינו מחלק בשו"ע בין הגר בארמ"צ או במק"א. ועיין רמב"ם הל' אסו"ב ספי"ב "הפורש מהן להתגיר". ראה רש"י יבמות טז, סע"ב (דל' הש"ס דקביעי - מסייעו נגד התוס' שם). וי"ל דבנדו"ד גם להתוס' כן הוא, כיון שנאסר בתור מצרי (ובפרט ד(מעשה) המדינה ותושבי' - צירפם הכתוב לגנאי). ובזה בטלה קושיית ערה"ש שם סק"כ). ועפ"ז מובן הא דגם הרמב"ם אוסר הישיבה בארמ"צ גם בזמנ"ז, אף שטעם

האיסור הוא שלא נלמוד ממעשיהם (סהמ"צ מל"ת מו). ובפרט להרמב"ם בהל' מלכים (פ"ה ה"ח) ששינה וכתב "שמעשי' מקולקלין" באם היא "בידי עכו"ם" איזו אומה שתהי', דמזה מוכח דס"ל דהאיסור מצד הארץ (ראה מנ"ח מצוה תק). וי"ל שזהו ע"ד יש מעינות שמגדלין שטופין כו' (במדב"ר פ"כ, כב). ורק כבוש רבים דנעשה "כארץ ישראל" משנה זה. ולכן התיר (שם) רק בכבוש "מלך ישראל ע"פ ב"ד". אלא שעפ"ז צע"ק דברי הגמיי" שם, ועוד. ויל"ע בברכ"י ובספרים שצויינו באוצר הפוסקים (שם). ועיין פע"ח ש"ח פ"ג. ס' הלקוטים ר"פ תצא ועוד. ואכ"מ.

ואשא... נשרים: בשנים: מפוזרים היו ולשעה קלה נקבצו כולם; לאח"כ באו למחוז חפצם לפי שעה (רש"י שמות יט, ד. יב, לז. ממכילתא שם).

על שמירת התורה: פרש"י יתרו (יט, ה).

כולם פה אחד: פדר"א פמ"א.

ואמרו חז"ל: דרך ארץ זוטא ר"פ השלום.

בנוסח הידוע: הובא כו"כ פעמים במכתבי כ"ק מו"ח אדמו"ר.

בשמחה ובפנימיות: להעיר משבת קל, א. דברים ה, ד. פסחים סח, ב. פס"ד בשו"ע (אדה"ז סתצ"ד סי"ח): ולשמוח בו כו' אינו דומה לשאר יו"ט ושבתות.

ואין כל אומה ולשון שולטת בהן: להעיר מע"ז (ב, ב) שהחזיר ה' התורה על "כל אומה ולשון" ולא קיבלוה.

ואין... עולם: ע"ז ה, סע"א. וראה הל' תשובה להרמב"ם (פ"ט, ה"ב): דמפני זה נתאוו כל ישראל לימות המשיח כדי שינוחו ממלכיות כו' לעסוק בתומ"צ כהוגן כו' וירבו בחכמה כו'. ועייג"כ שם סוף הל' מלכים.

נ.ב. ז"ע נתקבל מכתבו מד' סיון והפ"נ יקרא עה"צ

עו

ב"ה, בין המצרים, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום כ"ג תמוז והמצו"ב והפ"נ יקראו
עה"צ.

ובימי בין המצרים אלה, הרי כאו"א, בתוך כאחב"י שי', מן מיצר
(הגלות) יקרא ה' לקרב קץ גלותינו ולקרב משיחי',
אשר מחכים לו בכל יום שיבוא,

ויהי רצון שיענה במרחב ה', כי יחיש היעוד והפכתי אבלם לששון,
כי בעגלא דידן

יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו,
כפי תושב"כ ושבעל פה, ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם
מלחמות ה' ויצליח ויבנה מקדש במקומו ויקבץ נדחי ישראל,
ויהפכו ימים אלה לששון ולשמחה ולמועדים טובים.

בברכה

בין המצרים..מן מיצר: ראה רשימות הצ"צ לאיכה ע"ו-ז

מיצר (הגלות): להעיר מדרז"ל שכל המלכיות נקראו ע"ש מצרים ע"ש שהם מצירות לישראל (ב"ר פט"ז, ד).

לו.. שיבוא: נוסח "אני מאמין". ובפיה"מ להרמב"ם ר"פ חלק היסוד הי"ב "להאמין ולאמת שיבוא ולא יחשוב שיתאחר".

היעוד: ירמ' לא, יב. וראה יל"ש ירמ' רמז רנט: עלה כו' על מנת כו' והפכתי גו'. רשימות הצ"צ לאיכה ע' כו: אוה"ת שם ע' א'נו.

יעמוד.. נדחי ישראל: ראה רמב"ם הל' מלכים ספי"א.

יעמוד מלך: עכצ"ל שאין הכוונה ע"פ ב"ד של ע' ונביא (הל' מלכים פ"א ה"ג), וע"ד ראיית הרמב"ם (כאן ה"ג) אין הדבר כך שהרי רע"ק אמר על בן כוזיבא המלך שהוא המלך המשיח, (ולא הי' שם נביא וכו') - כ"א ע"ד שכותב על בן כוזיבא המלך.

הוגה בתורה: ראה ע"ז יט, א. ובפדר"א ספל"ב דקול יעקב (שהוא המבטל ידי עשו) היינו "הגיון תורה".

ועוסק במצות: ראה ר"ן לסוכה (כה, א) בדיוק הלשון עוסק במצוה (ולא מקיים מצוה).

כדוד אביו: ל' הרגיל בנ"ך בנוגע למלכי בית דוד. וי"ל הכוונה שתהי' התורה בדרך עול והמצות בהקדמת עולה של תשובה "תשובה ומעש"ט" - שזה הוקם ע"י דוד דוקא (ע"ז ה, א. מדרש שמואל ויל"ש לש"ב כג, א. וראה תו"א ריש מגלת אסתר).

כפי תושב"כ ושבעל פה: לכאורה צ"ע מאי קמ"ל. אלא שבא בהמשך לסיום ה"ג (שלפני זה) שנשמט ע"י הצנזור, וז"ל: וכל המוסיף או גורע או שגלה פנים בתורה והוציא הדברים של מצוות מפשוטן הרי זה בודאי רשע ואפיקורס. - שכנראה הכוונה לישו, שמובא לקמן בהלכה זו - וג"ז נשמט ע"י הצנזור. ועפכ"ז מובן ג"כ הסיום - בדפוס - של ה"ג ושייכותו כאן.

ויכון כל ישראל: יל"פ השייכות לענין הגאולה - כי מסיבות החורבן הוא שהשרים לא הוכיחו (שבת קיט, ב. איכה רבה א, ו).

לילך בה ולחזק בדקה: לאלה שלא חטאו, לאלה שעברו ופרצו; צדיקים ובע"ת.

ויבנה מקדש: וכ"כ גם ר"פ זה - ע"פ ויק"ר (כט, ז) דמשיח בונה ביהמ"ק. וראה ג"כ ירוש' מגילה פ"א הי"א. ופרש"י ותוס' (סוכה מא, סע"א) דיבוא משמים - הוא ע"פ תנחומא (נח, יא). זח"א כה, א. ובכ"מ.

מקדש במקומו: צ"ע הכוונה. ואולי י"ל דאף דבכלל בביהמ"ק רק המזבח אין משנין אותו ממקומו לעולם (הל' ביהב"ח רפ"ב), כל המקדש

דלעת"ל צ"ל "במקומו" המיוחד לו, וכמפורש בנבואת יחזקאל כמה פעמים. עוד י"ל דג"ז מהענינים שיודיעו ש"ודאי משיח הוא" - שיכוון מקום המקדש.

ויקבץ נדחי ישראל: לבסוף - שהרי ברמב"ם גם סדר הדברים בדיוק הוא. וכ"כ גם בר"פ זה. (זח"א קלד, א. קלט, א - וכ"פ רש"י ברכות מט, א - ופליג אתנחומא הנ"ל - וראה בארוכה מכתב כ"ק אדנ"ע בקובץ מכתבים א' ס"ט. ומתרץ שם ג"כ שלא יוקשה על הרמב"ם ממגילה יז, ב (ומבאר ג"כ הב"ח או"ח סקי"ח). ירוש' מע"ש פ"ב ה"ב).

ויהפכו ימים: כנ"ל היעוד והפכתי אבלם לששון, ואף דל' הכתוב (זכרי' ח, יט) יהי' לששון גו' טובים, הרי זכרי' מדבר בזמן בית שני (כאמרו "לבית יהודא" - ראה רד"ק שם) שחסרו בו ה' דברים (יומא כא, ב).

עז

ב"ה, ימי הסליחות ה'תשכ"ז
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

מכ' נתקבל.

בברכה

מ. שניאורסאהן

עח

ב"ה, כ"ד טבת, ה'תשכ"ח
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום כ"א טבת והקודמיו והמצו"ב.

וביום הסתלקות הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן,
אשר בשעת ההסתלקות הרי אז "גילוי הארת עיקר שורש שרשו
ברום המעלות במדריגה היותר עליונה למעלה מעלה"
ומתגלה ומאיר מלמעלה למטה "כל עמל האדם שעמלה נפשו
בחייו" - אדם צדיק עליון עובד ה' באהבה במסירת נפשו לה' - ועי"ז
"מאיר חסד ה' מעולם עד עולם על יראיו ופועל ישועות בקרב הארץ",
והנה כל אדם לעמל (שלו) יולד, ורבנו הזקן הרי כשמו כן הוא
ועמלו, וכמאמר הבעש"ט: שמו שניאור - שני אור - שני אורות - הוא יאיר
בתורת הנגלה ובתורת הנסתר,
וע"פ הכלל (והדין) דאמירה והתכללות בתיבה אחת מורה על
האיחוד ועד - לאיחוד בשלימות - מובן גם כאן שהכוונה לקישור ואיחוד
שני האורות ויחודם, כי תורה אחת היא,
הנה מדי שנה בשנה, הרי הימים האלו (כאשר הם) נזכרים (כדבעי,
הרי אז כל ההארות וההמשכות) נעשים,

וגופא בתר רישא אזיל, כל אלה הלומדים תורתו - נגלה דתורה
 ופנימיות התורה (תורת החסידות) ובאופן האמור - ומשתדלים ללכת
 "בדרך ישרה אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו נס"ו".

* * *

והנה כיון אשר קוב"ה אורייתא וישראל מתקשרן דא בדא וכל
 חד סתים וגליא, מובן אשר התקשרות ואיחוד סתים וגליא דאורייתא
 והתקשרות ואיחוד סתים וגליא דישראל תלוים זב"ז, וע"י שניהם באים
 ההתקשרות, כביכול, ואיחוד דסתים וגליא דקוב"ה,
 אשר ע"י כ"ז מקשרים ומאחדים את הבריאה כולה עם נשמתה -
 אור ודבר הוי' המהווה אותה מחי' ומקיימה,
 העבודה אשר בה "תליא כל רזא דמהימנותא":
 וידעת היום והשבת אל לבבך כי הוי' הוא האלקים בשמים ממעל
 ועל הארץ מתחת אין עוד.

בברכת הצלחה בעבוה"ק בדרכי נועם ושלום,

מ. שניאורסאהן

מסיבה נתעכב המכתב עד העשירי בשבט - ויומא קא גרים ע"ד
 כל הנ"ל, שהרי הוא יום הסתלקות הילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר - ערב
 שבת קודש אחרי חצות היום.

מכתבו מה' שבט נתקבל, והפ"נ שבו יקראו בעת רצון עה"צ הק'.

גילוי . . מעלה: סידור שער הל"ג בעומר סד"ה אתה הצבת.
 כל עמל . . נס"ו: אגה"ק סי' כח. עיין שם.
 עמל . . נפשו: ראה משלי טז, כז. ישעי' נג, יא. סנה' צט, ב.

לעמל (שלו): ראה סנה' (שם): כל אדם לעמל כו' כולהו גופי דרופתקי
נינהו כו'. ד"ה אר"א אדם לעמל, תרפ"ט.

וכמאמר הבעש"ט: מגילת י"ט כסלו ע"ט. וראה ג"כ בית רבי (ח"א ע'
קכט).

שני אור: ואין אור אלא תורה (תענית ז, ב).

בתורת הנגלה ובתורת הנסתר: להעיר מסנה' (שם): תורתו עומלת לו
במק"א (למסור לו טעמי תורה וסתרי'. פרש"י שבעין יעקב. ובחדא"ג "שמגלין
לו רזי תורה"). ולהעיר משו"ת צפע"נ (להגאון הרגצ'ובי) - ווארשא - ח"א ס"ו.
הכלל (והדין): ראה נדה (סא, ב) תוד"ה שוע בסופו. שבועות כ, ב.
ועוד.

קישור . . ויחודם: ראה קונטרס עץ החיים פט"ו.

הימים האלו: לב דוד פכ"ט (ע"פ מש"כ הרמ"ז בס' תיקון שובבים).
וראה משנה ספ"ג דגיטין. שו"ת הר"י אירגס (בסו"ס מבוא פתחים) ס"ה
בארוכה.

נס"ו: אין לו הפסק עולמית (עירובין נד, א).

קוב"ה . . וגליא: זח"ג עג, א. וראה לקו"ת נצבים מו, א. ובכ"מ.

סתים וגליא דישראל: נפש האלקית וגוף ונה"ב; פנימיות וחצונות
דנפה"א.

תלויים זב"ז: להעיר מהל' ת"ת לרבנו הזקן פ"א סוס"ד.

סתים וגליא דקוב"ה: וכנוסח הברכות: ברוך אתה (ל' נוכח, גליא) כו'
אשר קדשנו (ל' נסתר) - ראה אבודרהם (סדר שחרית) הרשב"א (לברכות מ,
ב - בעין יעקב). לקו"ת מסעי צא, ב. ועוד.

הבריאה . . נשמתא: ראה ברכות (י, א).

תליא . . דמהימנותא: זח"ב (קסא, א).

וידעת . . עוד: דברים ד, לט. נת' בסהמ"צ להצ"צ מצות אחדות ה'.

ועפ"ז מבאר דעת הרמב"ם בסהמ"צ מ"ע ב. עיי"ש.

עט

ב"ה, י"ט אדר, ה'תשכ"ח
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת השלישי של בנם מנחם מענדל שי' הנה מועתק לקמן קטע ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"ם בנוגע למנהג ישראל זה. ויה"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוגתו תי' ואת כל ילדיהם שי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

בברכה

מ. שניאורסאהן

וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

... ובדבר גזיזת השערות - אפשערעניש - הוא דבר גדול במנהג ישראל, ועיקרו הוא בהחינוך דהשארת פיאות הראש, ומיום הגזיזה והנחת הפיאות של הראש נהגו להדר להרגיל את התינוק בענין נשיאת ט"ק וברכות השחר וברכת המזון וק"ש שעל המטה, והשי"ת יהי' בעזרם שיגדלוהו לתורה לחופה ולמעשים טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת בגשמיות וברוחניות.

הפ"נ יקרא בעת רצון על הציון הק'.

בטח ישתתף (וישתתף ביתר שאת) במבצע תפילין וה' יצליחם.

פ

ב"ה, עש"ק פ' עלי באר ענו לה, ה'תשכ"ח
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו והמצו"ב וכל הפ"נ יקראו עה"צ.
אביע תקותי חזקה, אשר בימי סגולה, ימי הגאולה יב-יג תמוז
הבע"ל, וכן בימים שלפניהם ושלאחריהם,
תעלה בזכרון כאו"א פרשת הגאולה, פרשת המאסר שקדם לה
ופרשת הסיבות שגרמו להם,
זכרון המביא לידי התבוננות, התבוננות ו"לימוד" פרשות אלו
המביא לידי מעשה,
מעשה בפועל בפעולות שהן היסוד והפנימיות של הפרשות
האמורות: הפצת היהדות, התורה (הנגלה והפנימית) ומצותי' ועד כדי
מסנ"פ,
מסנ"פ (רצונו וכל עניניו) מתוך הרחבה אמתית, שהרי גם במצב
שמתקיימת במילואה ההבטחה: פחדכם ומוראכם יתן ה' וגו' צ"ל קבוע
בלבו תמיד ממש ענין מסירת נפשו לה',
לעמוד חזק נגד כל מונע ומעכב, אויב ומתנקם - הן מחוץ והן
מבית,
ול להיות בטוח אשר סוף סוף יבטלו כל המניעות ועיכובים ותצלחנה
הפעולות הלוך והוסיף ואור
וגם מספר הפועלים בזה - פעלי דיממא, מאַכן ליכטיג - יגדל הלוך
וגדל עד כי חדל לספור -

אגרות קודש

צה

עדי לקיום היעוד כי תרבה הדעה והחכמה והאמת ומלאה הארץ
דעה את ה', בגאולתנו הקרובה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.
בברכת הצלחה ברשת וכו' ובדרכי נועם ושלוש אמתיים - המצפה
לבשו"ט בזה.

מ. שניאורסאהן

עלי באר: שיעור היום (בשיעורי חת"ת הידועים).

עלי באר ענו לה: באר נקראו כנס"י וכמש"נ מעין גנים באר מים חיים
וענו לה שמעוררים אותם מלמעלה, וע"י תומ"צ עולים ממאסר הנה"ב לאור
באור החיים (עיין לקו"ת ואוה"ת עה"פ).

פרשת הגאולה . . והסיבות: ראה בזה רשימות המאסר (לקו"ד ח"ד).
קונטרס יב תמוז, תרצ"א (בס' הקונטרסים).

מסנ"פ (רצונו): ראה ד"ה פי' מס"נ לאדה"ז (בונה ירושלים סע"א. מאה
שערים סמ"ג). ד"ה עתידים צדיקים, ה'תש"ב.

ההבטחה: פחדכם: ראה בכ"ז תניא ספכ"ה ופמ"א.

אויב ומתנקם: ראה ד"ה וקבל היהודים, תרפ"ז.

פעלי . . ליכטיג: עירובין סה, א. וכפי' הצ"צ (הובא בלקו"ד ח"ב עת"כ.
ונאמר ויקרא אלקים לאור יום).

תרבה . . את ה': ראה רמב"ם הל' תשובה פ"ט, ה"ב. שם בסיום וחותרם
הל' מלכים. פיה"מ סנה' ר"פ חלק (קרוב לסוף ההקדמה ל"ג היסודות). מו"נ
ח"ג ספי"א.

תרבה . . החכמה . . דעה את ה': בזח"א (קמ, סע"א): אותו זמן ישגא
החכמה בעולם כו'. אלא שמשמע שמדבר בתקופת תחה"מ (וכן מוכח בזח"א
קיג, ב. קל, סע"א). משא"כ ברמב"ם.

הדעה והחכמה והאמת: הוסיף ביאור בסוף הל' מלכים: ולא יהי'
עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד (להעיר מהל' יסוה"ת פ"א ה"ד: הוא
לבדו האמת. ועייג"כ תניא פ"ה בהג"ה בשם הרב המגיד) ולפיכך יהיו ישראל
חכמים כו' ושיגו דעת בוראם כו' (להעיר מהל' יסוה"ת פ"ג, ה"ט). ובזה יובן
ג"כ מה שרק בהל' מלכים ובמו"נ הובא סיום הכתוב: כמים לים מכסים.

פא

ב"ה, ה' מנ"א, ה'תשכ"ח
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

אחדשה"ט, לאחרי הפסק הכי ארוך קיבלתי מכתבך מיום כ"ח
תמוז ומלאתי בקשתך והכנסתיו לכ"ק אדמו"ר שליט"א והמענה היא:
כ"ק אדמו"ר שליט"א הדגיש את המילים במכתבך "תיאלץ לסגור את
מסחרה דוקא בתקופה זו הטובה ביותר במסחר וגם זה עלול להשפיע על
הקשרים עם הלקוחות" ואח"ז כתב בכי"ק:
"א"כ אין לנסוע".

תקותי שכהנ"ל מובן לך, וגם שתכתוב לעתים יותר תכופות
מהנעשה אצלך בכלל ובפרט וד"ל.

בברכת כט"ס ולבשו"ט

בנימין קליין

פב

ב"ה, כ"ח מנ"א, ה'תשכ"ח
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות מצב זוג' תי'
השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחור"ק בעתה ובזמנה
כשורה ובקל.
ידועה הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע שעד
שתכנס לחודש החמישי להריונה לא תפרסם עד"ז.

בברכת הצלחה ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

בטח שומר הוא השלשת השיעורים השוים לכל נפש בחומש
תהלים ותניא הידועים.

בטח משתתף (וישתתף ביתר שאת) במבצע תפילין. וה' יצליחם.

פג

ב"ה, י"א אלול, ה'תשכ"ח
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום כ"ח מנ"א והמצו"ב.
ובעמדנו בימי רצון, ובחדש אלול - ר"ת: אני לדודי ודודי לי - חדש
הרחמים והתשובה,
אשר בימים אלה, כדברי אדמו"ר הזקן, השי"ת הוא ע"ד מלך
שמקבלין "פניו בשדה, ואז רשאין
- ומוסיף ומבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר: ויכולים -
כל מי שרוצה - לצאת להקביל פניו והוא מקבל את כולם בסבר
פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם",
יהי רצון אשר ימלא המלך, ממה"מ הקב"ה - עוד בהיותו בשדה -
כל בקשות ומשאלות לבבו לטובה של כל המקבלים פניו, בתוככי כלל
ישראל, ימלא אותם (כנ"ל) בסבר פנים יפות,
ויכתוב ויחתום את כל אחד ואחת לשנה טובה ומתוקה בטוב
הנראה והנגלה.
התמונות נתקבלו ות"ח ת"ח
בברכת כוח"ט

מ. שניאורסאהן

בימי רצון: ראה רש"י (שמות לג, יא. דברים ט, ית. י, י). טור וכו' או"ח סתקפ"א.

אלול . . והתשובה: להעיר מתנחומא ובמדב"ר ס"פ חקת (מלחמת סיחון עשו באלול) וב"ב עח, סע"ב (אלא שמלחמת סיחון התחילה לא קודם מיום א' באלול).

ר"ת . . לי: אבודרהם. פע"ח שכ"ד פ"א. ש' הפסוקים שה"ש ו, ג. ב"ח או"ח סתקפ"א.

חודש הרחמים: ראה ג"כ ד"ה אני לדודי, ש"ת.

והתשובה: טור וכו' שם. ובב"ח (שם) דסופי תיבות דאלו"ל "עולה מ' כנגד מ' יום מר"ח אלול ועד יוהכ"פ כי באלו מ' ימי התשובה מקובלת להיות לבו קרוב אל דודו בתשובה ואז דודו קרוב לקבל תשובה מאהבה". והדיוק מאהבה - שזהו פי' דודי (אלא שבמ' הימים עצמם - מיוחדים עשית' שאז התשובה - (רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ו): יפה ביותר ומתקבלת היא מיד). וראה ל"ת להאריז"ל תצא (כא, יג) דבכתה ירח ימים היינו - חודש אלול (ועפ"ז - וכפי' רז"ל (יבמות מח, ב) דהיינו ל' יום - ה"ז מתחיל באדר"ח). וצע"ק בלקו"ת עה"פ. ואכ"מ.

אדמו"ר הזקן: בלקו"ת פ' ראה דף לב.

רש"י . . ומבאר . . [ו]יכולים: להעיר מספרי (ראה יב, יז) הובא שם בפרש"י (המפרש פשוטו של מקרא): לא תוכל - יכול אתה אבל אינך רשאי.

ומוסיף ומבאר: סד"ה לך אמר לבי, השי"ת.

בספר פנים יפות: ראה פיה"מ לאבות (פ"א מט"ו): שמאי אומר כו'. - ולהעיר מפיה"מ שם (פ"ג מי"ב): בשמחה וזה יותר כו'. וי"ל שזהו בכה"ס זמן שמחתנו כו' שלאחרי אלול ועשית', הימים דשמאי - שם אורחותיו (ראה לקו"ת שה"ש מח, ג). ואכ"מ.

עוד בהיותו בשדה: להעיר ממהרי"ל (הובא במטה אפרים תקפ"א, ט) דמר"ח אלול רומז במכתביו כוח"ט כו'.

כל בקשות: ראה אוה"ת להצ"צ פ' ראה הגהות ללקו"ת הנ"ל (ע' תתח): וי"ל שאז באלול מאיר הארת בחי' י"ג מכילין הנ"ל גם בשושנה החיצונה.

ויכתוב ויחתום: להעיר ממש"כ בבד קודש (בסופו) עה"פ מלפניך (דוקא) משפטי יצא (וראה ירושלמי סנה' פ"ב ה"ג) ישעי' לג, כב. ולהעיר משמ[ו]ר (פי"ט, ה. נתבאר בד"ה וככה - להצ"צ וכו'): לשעבר אני וב"ד כו' לעת"ל אני לבדי שנאמר כי הולך לפניכם ה' ומאסיפכם אלקי ישראל (וראה מגלה עמוקות פ' עקב השייכות לאלול).

פד

ב"ה, ימי הסליחות ה'תשכ"ח
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.
מכ' נתקבלו.
בברכה

מ. שניאורסאהן

פה

ב"ה, עש"ק פ' נח, ה'תשכ"ט
ברוקלין נ.י.

כבוד ידידי וכו'
יצחק צבי שי' אייזנבך

שלום וברכה!

אחדשה"ט, לנכון קיבלתי מכתבו (בענין יוסף אילוז) בצירוף הדו"ח

קא

אגרות קודש

מהרופא והכנסתיו לכ"ק אדמו"ר שליט"א והמענה:
"לעשות כדעת הרופאים. זהירות בדיני טהמס"פ כדרוש. אזכיר
עה"צ."
זהו בדיוק כמו שענה כ"ק אד"ש. ותקותי שהכל יהיה מובן להם.
ע"ד היומנים באם יהיה הזדמנות.

בברכת כט"ס

בנימין קליין

פו

ב"ה, טו"ב כסלו ה'תשכ"ט

ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתבים והפ"נ יקראו עה"צ.
ות"ח על הברכות - בקשר לתקופת הארבעים שנה.
ובלשון חז"ל: מלתך כבר אמורה, פירוש כו' שברכתך כתובה,
מואברכה (הקב"ה) מברכך.
ויה"ר שתהא באופן של תוספת, שתוספתו של הקב"ה מרובה על
העיקר.
נעמה ביותר והביאה שמחה רבה הידיעה אשר רבים מהמברכים

צרפו להברכה וחזקו ואישרו אותה ע"י ענין של תומ"צ - תרומה לצדקה, לימוד ענין בתורה וכו'.

ושלש מעלות בזה, זו למעלה מזו: עשיית מצוה - מוסיפה (בזה ובבא) לא רק באדם העושה, כ"א בכל העולם כולו. יתרה מזה - באדם הגורם לעשייתה (ואפילו בלא הודע). והעולה על כולנה - באם העשי' לזכותו ובעדו.

ובאתי בהצעתי - בקשתי אשר כל אחד מציבור המברכים יעשה שניהם, תלמוד ומעשה, גם יחד - שהרי יש בזה מה שאין בזה. ולא עוד אלא שמעשה הצדקה מוסיף עליו "בכל מעשה המצות ות"ת כנגד כולן", ות"ת שהיא חיי בני' ובדוגמת דגים במים - מובן שע"י הוספה בה, בחיות האדם - נתוסף חיות עי"ז בכל מעשיו.

ובפרט שהימים - בין ימי הגאולה של אדמו"ר האמצעי - יו"ד כסלו - ושל אדמו"ר הזקן - י"ט כסלו - שגאולת שניהם הייתה (ושייכת) לקריאת (ותוכן) הכתוב: פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי, וביארו חז"ל פירושו: אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמ"ח ומתפלל עם הציבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין או"ה.

בברכה (בקשר ליום ההולדת) לשנת הצלחה בגו"ר. והשי"ת ימלא הריון זוג' תחי' כשורה ובנקל ותלד זחור"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

ובברכת הצלחה בעבוה"ק

ובברכת חג הגאולה

מ. שניאורסאהן

ובלשון חז"ל: ירושלמי הובא בתוד"ה ואברכה (חולין מט, א). ועיין ד"ה אריב"ל כל כהן שמברך (תרכ"ט) על השינוי מירוש' שלפנינו (ברכות ספ"ח).

שתוספתו מרובה על העיקר: ב"ר פס"א, ד. וי"ל שזוהי דרגא נעלית ביותר על המד"א (דב"ר פ"א, יג) יתרה מן העיקר. ואכ"מ.

בכל העולם כולו: כגירסת הרמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ד.

ואפילו בלא הודע: במכש"כ ממדה הפכית (משנה סנה' נד, א).

לזכותו ובעדו: וכהתפלה מי שברך כו' הוא יברך כו' בעבור כו' לצדקה

אגרות קודש

קג

בעדו. וגם בת"ת שייך זה במתנה קודם הלימוד (עיין שו"ע יו"ד סרמ"ו סוס"א).

יש בזה . . בזה: ראה קדושין (מ, ב. וש"נ). נתבאר בארוכה בדרושי הצ"צ ד"ה ושננתם (אוה"ת ואתחנן).

בכל . . כולן: אגה"ק לרבנו הזקן סוס"ד. ועייג"כ שם סוס"ג.

דגים במים: ראה ברכות (סא, ב). וראה זבחים כב, א. וש"נ. ובשו"ע אדה"ז חאו"ח סק"ס סי"ד.

נתוסף חיות: עיין תניא ספ"ה.

הייתה . . פדה: כידוע באגרות ושיחות רבותינו נשיאי חב"ד (די"ט כסלו. ובכ"מ).

וביארנו חז"ל: ברכות (ח, א). וראה ד"ה פדה בשלום (לאדמו"ר האמצעי - בס' שערי תשובה ח"א. ולהנשיאים אחריו בכל דור ודור).

פז

ב"ה, ח"י טבת ה'תשכ"ט
ברוקלין נ.י.

כבוד ידידי וכו'
ר' צבי שי' אייזנבך

שלום וברכה!

אחדשה"ט, הנני לאשר קבלת מכתבך מיום י"ג טבת ש.ז. עם המצורף לכ"ק אדמו"ר שליט"א ומסרתיו לכ"ק אד"ש אשר הואיל לענות עליו:

(א) בנוגע העלם יוסף בן פרחה: "אזכיר עה"צ".

(ב) בנוגע לשידוך לאחיו: "למה כרגיל - אין המדובר אחיו שי' שואל עד"ז?"

ולא עוד אלא שאפילו הוא (כאן היה מסומן לחץ לשמך) אינו

מזכיר מהי דעתו?

כהנ"ל הוא אשר הואיל כ"ק אד"ש לענות, ותקותי שהכל מובן לך.
והנני שולח מכתבי זה אקספרס כבקשתך. ובטח תאשר קבלת מכתב זה.

בברכת כט"ס ולבשו"ט

בנימין קליין

פח

ב"ה, כ"ג שבט ה'תשכ"ט

ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה להם בת למזל טוב ונקראה שמה
בישראל פעשה הדסה תי',

הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי' לתורה ולחופה
ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

- ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר מנהגנו הוא לאמר גם
בלידת בת לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות יז, א)
נשים במאי זכיין באקרואי' כו' באתנוי' כו' ונטרין כו'.

בברכת מזל טוב.

מ. שניאורסאהן

גב. הפ"נ יקרא בעת רצון על הציון הק'.

פט

ב"ה, ערב ש"ק פ' בא אל פרעה, ה'תשכ"ט
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתבים והפ"נ מאז.
ובעמדנו ימים ספורים לפני יום העשירי בשבט, יום ההילולא של
כ"ק מו"ח אדמו"ר ונשען על מחז"ל אין מזרזין אלא המזורזין,
הנני לעורר ע"ד התחזקות והוספה בהליכה בדרך ישרה אשר הורנו
מדרכיו ונלכה באורחותיו
במעשה בפועל בשלשת הדברים (הקווין) שעליהם העולם עומד -
כולל העולם קטן זה האדם - תורה ועבודה (תפלה) וגמ"ח,
ביחד עם התשובה - שאז המעשים טובים ומאירים,
ובלשון הרמב"ם שאז מקבלין אותן (המצות שעושה) בנחת ושמחה
כו' ולא עוד אלא שמתאווים להם,
שגם התשובה צ"ל בכאו"א וכמחז"ל להיות כל ימיו בתשובה
(עיילאה), להוציא ולהעלות נפשו האלקית מגלותה להשיבה אל בית אבי'
(כל ימיו בחיים חיתו בעוה"ז) שתהא כלולה ומיוחדת בו ית' ע"י שישים
כל מגמתו וחפצו בתורה ומצות,

כי המעש"ט שעושה משיבין (נפשו שהיא) חלק ה' למקורא ושרשא
דכל עלמין,

זאת בעבודת ה' במילי דשמיא ובמילי דעלמא ידועים דברי נשיאנו
בעל ההילולא אשר מסוגל הוא היום הזה להתקשר בעץ החיים כו' להושע
בבני חיי ומזוני רויחי.

בברכת הצלחה ולהתועדויות פעילות
בתורה ועבודה וגמ"ח ובאופן דגדל והולך,

מ. שניאורסאהן

ערב ש"ק: שייך לתשובה (ראה אגה"ת ספ"י).

ש"ק פ' בא: שנת ה'תש"י - נסתלק כ"ק מו"ח אדמו"ר.

אין מזרזין: במדב"ר פ"ז, ז. (עד"ז מכות כג, א).

בדרך . . באורחותיו: אגה"ק סי' זך. ולהעיר מזח"ב רטו, רע"א. זח"ג
ס"פ קדושים. לקו"ת שה"ש (יב, ב).

בשלת הדברים (הקווין): וי"ל שאלו הן ג' הדברים "אמונה ויראה
ואהבה" שבאגה"ק הנ"ל (והביאור). ועפ"ז מובן סדרן שבאגה"ק.

שעליהם . . וגמ"ח: אבות פ"א מ"ב. וראה לקו"ת שלח מט, ב. ד"ה על
ג"ד ה'ש"ת.

כולל . . האדם: לפירוש הראשון בפרישה (ריש טח"מ) אדרבא עיקר
כוונת המשנה להאדם.

העולם קטן זה האדם: תנחומא פקודי ג.

ועבודה (תפלה): שבמקום קרבן תיקונה ((ברכות כו, ב). וצע"ק
מתענית (כז, ב) סדר קרבנות דוקא) ונקראת עבודה (תענית ב, א. רמב"ם הל'
תפלה בתחלתן. סהמ"צ מ"ע ה. רבנו יונה באבות שם).

שאז . . ומאירים: לקו"ת (שמע"צ פה, א. שה"ש יז, ג).

ובלשון הרמב"ם: הל' תשובה פ"ז ה"ז.

וכמחז"ל: שבת קנג, א.

בתשובה (עילאה): ראה אגה"ת ספי"א. תניא פל"א (מ, סע"א).

וברמב"ם הל' תשובה (פ"ז ה"ב) מדבר בתשובה על חטא. ועפ"ז מובן מה

אגרות קודש

קז

שמביא הכתוב בכל עת יהיו בגדיך לבנים ולא מחז"ל כל ימיו בתשובה. כן
מבואר דיוק הל' בשבת (שם) ואף שלמה אמר (ולא כל' הרמב"ם הוא ששלמה
אמר) ומה שהובא גם סיום הכתוב ושמן על ראשך לא יחסר (והרמב"ם
השמיטו) - עיין תניא פל"ה וספנ"ג.

להוציא . . עלמין: ראה תניא פל"א.

זאת בעבודת כו': ראה אגה"ק סו"ס זך.

דברי נשיאנו: במכתבו ליום ההילולא של אביו כ"ק אדנ"ע (קונטרס ג').

להתקשר בעץ החיים כו' רויחי: י"ל דשייך בפרט לתשובה - המשיבה

למקורא כו' ומוציאה מגלות והגבלות כו'.

בבני חיי ומזוני: בג' הקווין - דעת חכמה בינה (מאו"א ב' סז. הובא

ונתבאר בביאור"ז להצ"צ פ' וירא). וכ"מ בתקו"ז בהקדמה (טו, ב). וראה ביאיר

נתיב (למאו"א שם) שצ"ע מל"ת להאריז"ל פ' תולדות (ולקוטי הש"ס ברכות).

דגדל והולך: עיין אגה"ק סו"ס זך.

צ

ב"ה, י"א ניסן ה'תשכ"ט

ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'

מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מכ' (והמצו"ב) נתקבלו.

ולקראת חג המצות, זמן חירותינו, הבא עלינו ועל כל ישראל
לטובה, הנני בזה להביע ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמתית, חירות
מדאגות בגשם ומדאגות ברוח - מכל דבר המעכב עבודת ה' בשמחה
ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בתורתנו תורת חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

בברכת החג,

מ. שניאורסאהן

צא

ב"ה, ר"ח סיון ה'תשכ"ט
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכ' מי"ג אייר.

ולקראת חג השבועות, זמן מתן תורתנו, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע ברכתי בנוסח הרב הוא, כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע:

לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

כל הפ"נ יקראו בל"נ עה"צ.

בברכת החג

מ. שניאורסאהן

צב

ב"ה, מחר ימי הגאולה
י"ב-י"ג תמוז, התשכ"ט
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכ' ממוצש"ק והמצו"ב.
ובבואנו מימי גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר היא גם
גאולת כאו"א מאתנו, בתוככי כלל ישראל,
הנה - כל גאולה ענינה ותוכנה שבאה היא אחרי מאסר וגלות. עוד
יתרה מזה - באה מתוך מאסר וגלות וכלשון חז"ל בזה ובכיוצא בזה: מתוך
אפילה אורה. ואחז"ל כל מה דעביד רחמנא לטב עביד. ועוד בה שלישי'
והיא העולה על כולנה - שהחשך עצמו נהפך לאור ובסגנון חז"ל: גם זו
לטובה.

ופירשו רבותינו נשיאינו אשר כך הוא סדר ההנהגה חסד דין רחמים,
ולזאת אחר ענין ומאורע של דין מתעוררת מדת הרחמים שהיא גדולה
ממדת החסד שבתחלה כנודע שהיא מדתו של יעקב נחלה בלי מצרים.

ויהי רצון אשר מתוך הרחבה בגשם וברוח גם יחד יתבונן כאו"א
איך אשר כל נברא מוגבל הוא ונשמתו, אשר היא חלק אלוהי ממעל
ממש, נמצאת במאסר גוף בשר ודם ובבחי' גלות בו וכו', אשר לכן ישים
כל מגמתו וחפצו להוציאה ולהעלותה מגלות זה - ע"י תשובה ומעשים

טובים,

ולא ישמע ליצרו כלל ואדרבא ירגיז יצ"ט על יצה"ר ויכוף את יצרו ועד אשר יגיע לעבודת הוי' ולאהבתו בכל לבבך בשני יצריך.
 וכד אתכפיא סט"א ואתהפכא חשוכא לנהורא - מסמך גאולה לגאולה, גאולת נפשו לגאולת הכלל,
 שמקרבים את הגאולה הכללית האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, אשר אז לילה כיום יאיר והוי' יהי' לך לאור עולם.
 בברכת הצלחה בכה"ע,

מ. שניאורסאהן

התבקש זוג' תי' פיצויים וכו' - כעצת ידידים שעל אתר.

היא גם . . ישראל: וכלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר במכתבו לחגיגת י"ב תמוז הראשונה (נדפס בסה"מ תש"ח ע' 263): לא אותי בלבד גאל הקב"ה בי"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הק', שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה.

מתוך אפילה אורה: מדרש תהלים כב, ז. יל"ש עקב רמז תתנב. יל"ש ירמי' רמז שיא.

ואחז"ל . . עביד: ברכות ס, ב. טושו"ע או"ח סו"ס רל.
לטב עביד . . זו לטובה: החילוק נת' בארוכה במ"א (לקו"ש כרך ב' ע' 393 ואילך).

שהחשך עצמו נהפך לאור: ע"ד הצחות אולי אפ"ל שלכן ברשימות הצ"צ לתהלים (יהל אור) כז, א בהביאו מרז"ל מתוך אפילה אורה - לא ציינו למדרש תהלים (שמשם נלקט ליל"ש) וגם לא ליל"ש הקודמו (פ' עקב), כ"א לירמי' - דכולי חורבנא (ב"ב יד, ב) ולכן נקרא שמו ירמי' (קה"ר בתחלתו) ויהי' ירמי' ירום י' (יל"ש ירמי' רמז רנז) ולמעליותא.

ובסגנון - לטובה: תענית כא, א.

ופירושו רבותינו נשיאינו: אדה"ז (ס' המצות להצ"צ קיד, ב), אדהאמ"צ (ס' מאה שערים יד, ב) ואדמו"ר הצ"צ (שם יח, ב. רשימותיו לתהלים ע' צז).

- ויש להעיר ממדרש תהלים (שם. בהמשך להנ"ל): מתוך צרה רווחה ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע. וידועה תורת הבעש"ט ע"ז שהצרה עצמה נעשה צהר (ד"ה הוי' כי גדול. ס' המאמרים אידיש).

רחמים . . מדתו של יעקב: רחמים דא יעקב (ז"ח חוקת נ, ד). וראה

ב"ר (פע"ח, ח) רחמן שבאבות.
יעקב . . מצרים: שבת קיח, סע"א.
חלק . . ממש: תניא רפ"ב. ולהעיר מהגהות הצ"צ (בס' קיצורים
 והערות (עב-עג)): ממעל ע"ק כו'.
נמצאת . . יצרו: ראה תניא פל"א, פכ"ט.
ירגיז יצ"ט: ברכות ה, רע"א. ולהעיר ממאמר אדמו"ר הזקן בזה (לקו"ד
 ח"ג ע' תקכד).
בכל . . יצריך: ברכות נד, א. נת' בלקו"ת חוקת נח, ד.
בשני יצריך: תכלית השלימות בזה ראה ירוש' סוף ברכות: אברהם
 אבינו כו'.
וכד אתכפיא . . הכלל: תניא פל"ו. אגה"ק ס"ד.
לילה כיום יאיר: תהלים קלט, יב.
והוי' . . עולם: ישעי' ס, יט. וראה יל"ש תצוה רמז שעח. תניא פל"ו.
 רשימות הצ"צ לישעי' שם משל"ה מס' פסחים (מצה עשירה ד"ב. קנז, א)
 ועוד. ובשל"ה שם: יתרון האור מתוך החושך כו' וענין עוה"ז עשיית התשובה
 מכח הגליות כו' ואח"כ משיח כו' תכלית בראשית ברא ויאמר אלקים יהי אור.

צג

ב"ה, ועש"ק ואתחנן, התשכ"ט
 ברוקלין נ"י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
 מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום כ"ב תמוז והמצו"ב והקודמיו והפ"נ
 יקראו עה"צ.

ועל של עתה באתי, אשר שאלוני חוות דעתי בקשר עם "מבצע תפילין",

האם גם עתה צ"ל השתדלות מיוחדת בזה ובכל התוקף ובכל החוגים,

השתדלות - ובכל הדרכים המתאימות - לחזק קיום מצות תפילין והפצתה בכל מקום שיד אדם, אתם קרוים אדם, מגעת,

אף כי, כמובן, בכל חוג וחוג ע"פ דרכו הוא, אבל כל הדרכים והגישות יסודתן בהררי קודש, הוא צד השווה שבכל החוגים, בלשון חכמינו ז"ל "אני ישנה (אבל) ולבי ער לעשותם (המצות) כו' להקב"ה שיגאלני (מן הגלות)", ובפרט מצות תפילין שהוקשה כל התורה כולה לתפילין,

וכאשר ידבר המשתדל בדברים היוצאים מן הלב הנה הובטח "כי כל דבר שיצא מן הלב יכנס בלב", וכיון שכל האברים תלוין בלב, הרי סוף סוף יפעול פעולתו -

ודעתי ברורה אשר ההתעוררות והבקשה והדרישה ע"ד "מבצע תפילין", שמדובר בהן זה שנתים ימים ויותר - בתקפן עומדות גם עתה. ואדרבה ביתר שאת וביתר עז, כי המצב בהוה הוא שזקוקים כעת לא רק לזה אשר "כל עמי הארץ . . יראו ממך" - יראה הבאה ע"י מצות תפילין - אלא גם - לתוכן ההלכה הידועה - כמ"ש הרא"ש (הל' קטנות - הל' תפילין סט"ו) וז"ל:

. . מפני קיום מצות תפילין ותיקונן יתקיים באנשי המלחמה וטרף זרוע אף קדקד.

וע"פ האמור מובן גודל המצוה והזכות לפרסם הלכה זו בין כל אנשי המלחמה וקרוביהם וידידיהם וכל בני"י - שליט"א - בכל מקום שהם.

ויהי רצון אשר בקרוב ממש נזכה - בתוככי כל אחבי"י - לאמר אשר מצב זה הי' ביום אתמול, כי ישלוט השלום בעולם ובפרט בארץ הקודש עלי' נאמר: ונתתי שלום בארץ,

ויוסיפו כאו"א מבנ"י בתורה ומצותי' מתוך שלום השקט ובטח.

בברכה לבשו"ט בהנ"ל,

מ. שניאורסאהן

אגרות קודש

קיג

של עתה: ומשיעור היום בפ' השבוע: וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך.

לחזק: ראה שבת (קל, א): מוחזקת כו' מרופה כו'. ודתענית (יז, סע"ב) ד"ת א"צ חיזוק (שלא יקילו בהם), היינו ע"י ד"א. ובאבות (רפ"א) ועשו סייג לתורה, היינו הרחקה (כפיה"מ שם. ראה אדר"נ רפ"ב. שבת יג, סע"א. וברמב"ם הל' ממרים פ"ב ה"ד "לחזק הדת ולעשות סייג". וראה שם פ"א ה"ב. ואכ"מ). ודברכות (לב, ב), היינו שיהי' תמיד בכל כחו (פרש"י שם), או שאף שלא הצליח יחזור עוה"פ (כ"מ באגה"ק דאדה"ז (בית רבי ע' קנ), וי"ל דהוכחתו ממאמר הסמוך לו: אם ראה כו' שנאמר קוה כו').

אתם קרוים אדם: יבמות סא, רע"א.

בהרי קודש: היא בחי' חכמה שבנפש האלקית שבה מלובש אור א"ס ב"ה (תניא ספ"י"ט). ולהעיר מהתרגום (תהלים פז, א).

אני ישנה . . הגלות: ילקוט שמעוני שה"ש רמז תתקפת. וראה ד"ה אני ישנה תר"ץ וביאורו (ס' הקונטרסים ח"א).

שהוקשה . . לתפלין: קדושין לה, א. - דהכוונה לכל המצות. - ועפ"ז יומתק מה שאמר אלישע על תפלין כנפי יונה (שבת מט, א), אף דדרז"ל עה"פ (תהלים סח, יד) היא "מצות" סתם. ועפ"ז יל"פ דברי רש"י שם ד"ה כנפי יונה "מפני שהם מצות" (אף דפשוטי' - "הם" קאי אכנפי יונה).

הובטח: ספר הישר לר"ת שי"ג. של"ה ש' האותיות אות לו'.

שכל .. בלב: ירוש' תרומות ספ"ח. וראה זח"ג קסא, ב. וראה של"ה שם.

כל עמי . . תפלין: ברכות (ו, א) ושם "אלו תפלין שבראש". אבל הרי צ"ל כל זמן שבין עיניך יהו שתיים (מנחות לו, א). וראה צפע"נ (להגאון הרגזובי) על הרמב"ם הל' תפלין (פ"ד ה"ד) דתש"י מוסיפה בתש"ר. ולכאורה פשוט אשר גם תש"ר בפ"ע דיים לפעול "ויראו" (ראה תוס'. וצע"ג רש"י מנחות לה, ב).

הרא"ש: וראה ג"כ בחיי מטות לב, לב.

מפני . . ותיקונן: נ"א: ע"ש קיום מצות תפלין שתקנו.

זרוע אף קדקוד: תש"י גם בפ"ע - (לא רק שמוסיפה בתש"ר כדלעיל (ובפרט לפרש"י הנ"ל) - כי שם הפעולה "ויראו" היא באחרים - ותש"י לא לאחרים לאות (מנחות לז, ב), משא"כ) "וטרף".

ונתתי שלום בארץ: להעיר ממרז"ל כל הנותן בעין יפה נותן, ובפרש"י - ב"ב עא, א ד"ה אבל - מוסיף: יותר מדאי. ולהעיר מפרש"י ר"פ השבוע: ואתחנן כו' מתנת חנם אעפ"י כו'.

שלום השקט ובטח: להעיר מאגה"ק סי"ב. ד"ה אתה אחד לאדמור' האמצעי. אוה"ת לאדמור' הצ"צ (וכן מפ' ואתחנן ע' שכז - ושם מביא משל"ה מס' חולין ר"פ תו"א, קטז, א) עה"פ ונתתי שלום.

צד

ב"ה, י"א מ"ח, התש"ל
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות יום ההולדת שלו,
בודאי נהג במנהג אנ"ש בזמן האחרון ביום ההולדת. ויה"ר מהשי"ת
שתהיה שנת הצלחה אצלו הן בגשמיות והן ברוחניות ויוסיף בלימוד
התורה וקיום מצותי' מתוך הרחבה.

בברכת הצלחה בעבוה"ק חינוך עטה"ק.

מ. שניאורסאהן

בטח שומר הוא השלשת השיעורים השוים לכל נפש בחומש
תהילים ותניא הידועים.

בטח משתתף (וישתתף ביתר שאת) במבצע תפילין וה' יצליחם.
הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון הק'.

צה

ב"ה, זאת חנוכה, ה'תש"ל
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום ההילולא ט' כסלו והקודמיו,
ובעמדנו בסיום וחותרם ימי חנוכה, יום בו מדליקין כל שמונת
הנרות,

יה"ר שתומשך השפעת ימי חנוכה אלה בכל השנה כולה,
ועד לאופן שתראה ההשפעה (שאינה דומה) (פעולת) ראי' (פעולת)
שמיעה) ושלטא בה עינא,

ותביא את כל אחד ואחת, בתוככי כאחבנ"י, שליט"א, עליהם נאמר
ואנשי קודש תהיון לי, לקיום התומ"צ בשלימות, קיום לשמה,
וכהוראת נרות חנוכה, אשר קודש הם ואין לנו רשות להשתמש
בהן אלא לראותן בלבד,

ויקויים היעוד: כה אמר ה' צבאות אם בדרכי תלך ואם את משמרת
תשמור גו' הנני מביא את עבדי צמח,

כי יעשה ה' תשועה גדולה ופורקן לעמו ישראל ויבואו לדביר ביתו
וידליקו נרות בחצרות קדשו ויודו ויהללו לשמו הגדול.

בברכה

זאת חנוכה: ראה ד"ה ברוך שעשה נסים - לאדמו"ר הצ"צ - סו"ס ד ומסיים שיום ח' דחנוכה הוא ע"ד יום ח' דמילואים. עיי"ש.

שמונת הנרות: להעיר ממרז"ל כנור של מקדש של ז' נימין כו' ושל ימוה"מ שמונה (ערכין יג, ב). שו"ת הרשב"א ס"ט. תו"א ד"ה ת"ר מצות נ"ח (לג, ד).

ימי חנוכה אלה: דמדליקין אל"ה נרות (ראה מהרי"ל. רוקח ועוד).
שאינה דומה . . שמיעה): ראה מכילתא יתרו יט, ט. תו"א סד"ה מי כהוי' ובביאורו. ובכ"מ.

ושלטא בה עינא: בסוכה (ב, א) דלמעלה מכ' אמה לא שלטא בה עינא ופירש"י שאינו רואה. ולכאורה קשה שהרי רואים שרואה גם למעלה מכ' אמה. וי"ל הכוונה: א) שאינו מטריח עצמו לראות בגבוה כ"כ* (ועפ"ז יובן בפשטות הקס"ד לחלק בזה בין הולך ליושב ומה שאמלתרא כשרה אף למעלה מכ' (עירובין ג, א)). ב) דאין כאן שלטא - ראי' חזקה [וכמו בברכות (כ, סע"א)]. ובענין (ח, סע"ב) דקרי דאין העין שולטת - אף שרואה אלא שלא מדד] כי האויר מזיק לעינים (ב"י סתרע"א ד"ה וכתב הר"י). ולכאורה: א) עפ"ז הרואה נ"ח במישור אבל רחוק מכ' אמה אסור לברך! ב) נרות משתשקע החמה מסתכלים בהם יותר מאשר בציור וכיור שבקורה (שו"ע או"ח סט"ג סכ"ו). ולהעיר מבכורות (נד, ב) שיתסר מיל קא שלטא בי' עינא דרועה (ובפי' רגמ"ה - לשומרן).

כל אחד: וצ"ע בנוגע לעבד. וראה רמב"ם הל' מגילה וחנוכה פ"ג ה"ד וריש פ"א ובצפ"נ (שם ולמג"א בסופה). העמק שאלה לשאילתא כו סוס"ק כב.

ואחת: שבת כג, א. ועיין רש"י שם ותוד"ה שאף (מגילה ד, א).
ואנשי קודש . . התומ"צ: משפטים כב, ל. סהמ"צ להרמב"ם שרש ד. ובברכת המצות: קדשנו במצותיו.

ואנשי קודש: נשים מנין ת"ל תהיון לי (מכילתא דרשב"י במדרה"ג).
וראה זח"ב קכא, א. ירוש' קידושין פ"א ה"ז.

בשלימות, קיום לשמה: ראה רמב"ם סוף הל' תשובה.

קודש הם . . בלבד: ל' הנרות הללו - כפי נוסח אדה"ז בסידורו (וראה מס' סופרים פ"כ ועוד). וצ"ע טעם השינוי הם - ל' זכר, משא"כ בהן, לראותן.

קודש הם: צ"ע משבת (כב, א) וכי נר קדושה יש בה. ולכן אפילו לפס"ד - יש מתירין תשמיש של קדושה (שו"ע ר"ס תרע"ג). ואולי י"ל הכוונה דקודש הם לענין שאין מסתפקין משמנו - (ובזמן השיעור - לכר"ע) - וכיו"ב. ודוחק. ועיין אור התורה - להצ"צ - לחנוכה (שכו, א ואילך). שד"ח אס"ד חנוכה סק"ט.

אלא לראותן בלבד: אולי בא לשלול דלא רק שימוש דמלאכה אסור (דלא כדעה ראשונה בפסיקתא דר"כ ר"פ ב. וראה בפ' זרע ישי). או גם תשמיש של קדושה (לדעת האוסרין).

כה אמר . . צמח: הפטורת שבת חנוכה.

תלך . . תשמור: י"ל: מ"ע, מל"ת (דכל מקום שנאמר השמר אינו אלא בל"ת (עירובין צו, א)).

צמח: משיח (תרגום ומפרשים במקומו - זכרי' ג, ח).

יעשה ה' . . הגדול: כל' ועל הנסים. ופי' באבודרהם וכו'.

לשמו הגדול: ראה תו"א סוף דרושי חנוכה ובכ"מ.

צו

ב"ה, ר"ח שבט, ה'תש"ל
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

בעמדנו בעשתי עשר חודש באחד לחודש,

אשר בעשירי בו הוא יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר,

יום זכרון הוא (זמן כפרה ותשועת נפשם מיד שונא) להזכיר כאו"א את עצמו ואת כל סביבתו את נקודת עמלו (של בעל ההילולא) שעמלה נפשו בחייו חיותו בעלמא דין - מסירת נפש על הפצת היהדות, תורת אמת ותורת חיים ומצותי' עליהן נאמר וחי בהם - מבלי להתפעל ואפילו לא להתרשם מכל מונע ומעכב, אויב ושונא,

זכרון ע"מ שיבוא בפועל ובמעשה שהוא העיקר, ללכת בדרך זו אשר הורנו וסלל לפנינו להפיץ התוהמ"צ חדורים אהבת השם ויראת השם ובאופן דמוסיף והולך.

ותוקף מיוחד לתקופת יום ההילולא בשנה זו (עשרים שנה להסתלקות) אשר הקביעות היא כמו בשנת ההסתלקות - ביום השבת קודש ואשר קורים בו פרשת בא.

ויה"ר שיהי' הזכרון וההתעוררות שעל ידו והבפועל שלאח"ז - ברי קיימא ויפעלו פעולתם במשך כל השנה כולה,
ותהא השנה שנת אורה, שנת ברכה, שנת תורה
ושנת גאולה - בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו
ומביאת משיח לתחיית המתים והקיצו ורננו שוכני עפר והוא
בתוכם.

בברכת הצלחה ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

מכ' נתקבלו והפ"נ יקראו עה"צ.

ר"ח: (ולא תחלת החודש, כי) הוא ביחס לכל ימי החודש כמו ראש לאיברים, שחיותם כלול מתחלה בראש והראש - מנהיגם (מאמרי ר"ה תש"א ועוד - לבעל ההילולא. לקו"ת דברים נה, ג. עט"ר בתחלתו).
בעשתי . . לחודש: דברים א, ג. ולהעיר מאוה"ת להצ"צ שם על הפסוק שלפניו אחד עשר יום.

יום ההילולא: בש"ק פ' בא בשעה שמונה בבוקר שנת ה'תש"י.

זכרון . . שונא: תפלת מוסף ר"ח. ועיין אבודרהם הפ"י.

עמלו . . בחייו: להעיר מסנה' (צט, ב) עה"פ נפש עמל עמלה לו ועה"פ אדם לעמל יולד. ד"ה אר"א אדם לעמל יולד, תרפ"ט.

שעמלה נפשו בחייו: אגה"ק סי' כח.

וחי בהם: אחרי יח, ה. עיין רמב"ן שם. אור תורה להה"מ. לקו"ת שה"ש סד"ה לסוסתי (הראשון). אוה"ת להצ"צ פ' אחרי.

התוהמ"צ חדורים אהבת השם ויראת השם: שאז קיומן אמתי כו' (תניא רפ"ד. קונטרס העבודה ס"ב). וראה פירוש להרמב"ם הל' יסוה"ת רפ"ב.

ותוקף . . לתקופת: להעיר מברכות (נט, ב) בתקופתה כו'.

עשרים שנה: להעיר מירוש' סוטה (פ"א, ה"ח) - בשמשון, שנקרא

ע"ש של הקב"ה כו' שמש כו' הוי' (סוטה י, א) - כתוב אחד אומר כו' שהיו הפלשתים יראים ממנו כו'. וכיון שבכתוב נאמר (לנוסחת הירושלמי - תוד"ה מעבירם שבת נה, ב) וישפוט את ישראל, מובן שזהו העיקר, אלא שהי' אפשרי

ע"ז שהיו הפלשתים יראים כו'. ולהעיר מלקו"ת במדבר ד"ה מבן עשרים.
להסתלקות: לביטוי הסתלקות, יש להעיר מהמאמר שניתן ליום
ההסתלקות (ד"ה באתי לגני פ"א), דמפרש מש"כ בזהר כד אתכפי' סט"א
אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין, דהיינו שנמשך יקרא דקוב"ה בכולהו
עלמין (אלא שהגילוי הוא בבחינת רוממות).

פרשת בא: אל פרעה. להעיר מזח"ב (לד, א) אדרין בתר אדרין כו',
ופי' (בד"ה בא, העת"ר) שזהו לשבור עצמות קליפת פרעה וזהו בכחו של
משה דוקא, ואני הכבדתי גו' נעשה עי"ז ואכבדה בפרעה גו'. ולהעיר מתורת
הבעש"ט עה"פ כי תראה חמור שונאך רובץ גו' (היום יום ע' כג), המשך זאת
חנוכת המזבח, תר"ם בתחלתו. - השייכות להסתלקות בפרט מובן מל"ת
להאריז"ל (תהלים פד, ז).

לתחיים המתים: שכמה זמנים בזה וצדיקים גמורים יקומון כו' (זח"א
קמ, א). וראה תוד"ה אחד פסחים (קיד, ב) דכשיבנה המקדש משה ואהרן יהא
עמנו (וראה ג"כ יומא ה, ב), וברמב"ם הל' מלכים ספי"א פס"ד דבנין ביהמ"ק
קודם לקיבוץ גליות.

הקיצו . . עפר: כי טל אורות טלך גו' ישעי' (כו, יט). וראה כתובות
(קיא, ב) כל המשתמש באור תורה אור תורה מחייהו.

צז

ב"ה, י"א אדר שני,
תענית אסתר (נדחה), ה'תש"ל.
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום י"א שבט והפ"נ שבו יקרא עה"צ
הק'.

ובעמדינו לפני ימי הפורים עליהם נאמר אשר לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם
 יהי רצון אשר תמיד כל הימים כן תהי' לנו אורה ושמחה וששון ויקר כאשר הי' לאבותינו בימים ההם בזמן הזה -
 כדרשת רבותינו: אורה זו תורה כו' ויקר אלו תפילין (והוקשה כל התורה כולה - המצוות - לתפילין)
 וכמשמעו - שהרי אמחז"ל: אין מקרא יוצא מידי פשוטו - אורה ושמחה וששון ויקר בגשמיות וברוחניות גם יחד.
 בברכה.

מ. שניאורסאהן

אדר שני: להעיר מירושלמי מגילה (פ"א, ה"ה): אותה השנה (שנעשה בה הנס) הייתה מעוברת, אלא שדעת הבבלי משמע לא כן (מדלא הביאו בסוגיא זו להכריע הדין). ולהעיר מש' הפסוקים להאריז"ל ר"פ ואתחנן.
תענית אסתר: צע"ק שנקרא ע"ש אסתר, שהרי אין הוא לזכר "וצומו" שאמרה אסתר שהי' "שלושת ימים לילה ויום" ובי"ד - ט"ז (או י"ג - ט"ו) ניסן (וכמש"כ באבודרהם סדר תפלות תעניות ופי'. וראה מס' סופרים רפכ"א. ב"י וב"ח לטאו"ח סתרפ"ו. וש"נ. ב"ח לטאו"ח סתכ"ט ד"ה ה"ג וה"א. ומש"כ בב"ח שם "וכן תענית" - אולי צ"ל "והן תענית"), כ"א לפי שבו נקהלו כו' (וגזרו תענית - תנחומא בראשית ג. שאילתות סז ועוד. ובשאלתות שם (וכ"מ בתנחומא וברא"ש) שהתענו גם בזמן שביהמ"ק הי' קיים; ובאו"ז ח"ב סשס"ז (תלט) (מס' המקצועות): וחייבינהו הקב"ה לישראל לענוי נפשיהו בי"ג דאמר ר' שמואל כו' - ודלא כמש"כ בכ"מ שהוא מדברי הגאונים (שעפ"ז מובן מה שלא נזכר בגמרא - וראה מ"מ להל' תעניות פ"ה, ה"ה). וראה אורחות חיים (החדש) סתרפ"ו, וכמה מנ"כ השו"ע שם. וש"נ. ובב"י ובלבוש (סתרפ"ו) שכדי לא להכביד על הצבור אין מתענין ג' דאסתר (דברי הצומות גו' - שהובא ברמב"ם ועוד) - ובכ"ז (ובכמה מהנ"ל) בנוגע לי"ג אדר - מפורש שמו "תענית אסתר". ואכ"מ). - ובכל אופן אינו דומה לזה דהמגילה נקראת (רק) ע"ש אסתר, כיון שהיא שבקשה כתבוני לדורות (מגילה ז, א. וראה ירוש' שם).
לפני ימי הפורים: להעיר מהמשנה (ריש מגילה): מגילה נקראת בי"א כו', וראה סד"ה מגלה נקראת, תרכ"ט.
 לא . . מזרעם: אסתר ט, כח.

אגרות קודש

קכא

וזכרם לא יסוף: ברמב"ם סוף הל' מגילה משמע דאפילו זכרון הצרות דפורים לא יסוף. וצע"ק משמור"ר (פכ"ג, יא) דמונה "ומדי". ולהעיר מברכות יג, א. תו"א (צב, א) דאפילו ביום ההוא הסתר אסתיר.

תמיד כל הימים: ראה מגילת סתרים (לבעהמ"ס חוות דעת) עה"פ וזכרם לא יסוף דע"י המצוות דפורים תמיד זכרונם לפני השי"ת.

אורה . . כדרשת רבותינו: אסתר ח, טז. מגילה טז, ב. וראה פי' אדה"ז (וס' הבהיר ס' קמט) אדמו"ר האמצעי והצ"צ בזה (אוה"ת מג"א ע' ב'שמא ואילך. שערי אורה קרוב לסופו). ועוד.

תפלין: להעיר דתפלין הם כתר ה' (תוד"ה מי ברכות ו, א. ועיין ד"ה תפלין דמארי עלמא, תרנ"ג, וש"נ לזהר וכו'). ומרדכי יצא גו' ועטרת גו' (אסתר ח, טו). וראה שם בתרגום.

והוקשה . . לתפלין: קדושין לה, א.

אין . . פשוטו: שבת סג, א. וי"ל שזהו ביתר שאת במג"א עפמש"כ הראב"ע בתחילת פירושו: והנכון בעיני כו'.

בגשמיות וברוחניות: ראה ט"ז לאו"ח סתר"ע סק"ג. תו"א סד"ה וקבל: מסה"נ על קדה"ש שהרי כו'. בארוכה יותר - סד"ה בלילה ההוא, ה'ש"ת.

גם יחד: (להעיר מזח"ג ז, ב) כי עד דלא ידע בין כו' - ה"ז הדרגא דכחשיכה (גשמיות) כאורה (רוחניות); ולמעלה מעשרים (ב' יודי"ן דוייצר - דגו"ר - ראה אוה"ת בראשית ע' תקיט ואילך) אין אדם יודע כו' (סוכה בתחלתה. ונתבאר בכ"מ).

נתעכב משלוח המכתב והתבוננתי די"ל טעם השם "תענית אסתר" בפשטות: כיון שזהו תענית שבו נקהלו לעמוד על נפשם - הרי כל הצריכים לעמוד על נפשם (מנער ועד גו' ונשים) אין רשאים להתענות (בו ביום) שלא לשבר כחם (תוספתא תענית פ"ב, יא) שו"ע או"ח סו"ס תקע"א. ולהעיר משמואל - א יד, ל) משא"כ אסתר (מג"א ד, יג. ולהעיר מהשינוי בבקשות אסתר (שם ז, ג - ח, ו)).

צח

ב"ה, י"א ניסן, ה'תש"ל.
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

המכתב והפ"נ נתקבלו

ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה,
הנני בזה להביע ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמיתית, חירות מדאגות
בגשם ומדאגות ברוח - מכל דבר המעכב עבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בתורתנו תורת חיים, הרי
היא בכל עניני האדם ובמשך כל היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך
דעהו.

בברכת החג ולהצלחה בעבוה"ק,

מ. שניאורסאהן

צט

ב"ה, ז' אייר, ה'תש"ל.
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת השלישי של בנם שלמה גדליה שי' הנה מועתק לקמן קטע ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"ם בנוגע למנהג ישראל זה. ויה"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוגתו תי' ואת כל ילדיהם שי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

כל הפ"נ יקראו עה"צ.

בברכה לבשו"ט בכה"ע

מנחם שניאורסאהן

וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

... ובדבר גזיזת השערות - אפשעריניש - הוא דבר גדול במנהג ישראל, ועיקרו הוא בהחינוך דהשארת פיאות הראש, ומיום הגזיזה והנחת הפיאות של הראש נהגו להדר להרגיל את התינוק בענין נשיאת ט"ק וברכות השחר וברכת המזון וק"ש שעל המטה, והשי"ת יהי' בעזרם שיגדלוהו לתורה לחופה ולמעשים טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת בגשמיות וברוחניות.

ק

ב"ה, יום שלישי, שלישי בתמוז, ה'תש"ל.
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק צבי שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתבים

ובימים שלפני ימי חג הגאולה יב-יג תמוז, ובפרט ומתחיל מיום השלישי בחודש זה, אשר אז (בשנת המאסר והגאולה - שנת ה'פרז"ת) "פנה (כ"ק מו"ח אדמו"ר, בעל הגאולה) אל קהל העומדים שם ללותו ויאמר (בתוך שאר הענינים):

... "נאך אונזערע גופים זיינען איבערגעגעבען אין גלות ושעבוד מלכיות, אָבער אונזערע נשמות האָט מען אין גלות ניט פאַר טריבען און אין שעבוד מלכיות ניט איבערגעגעבען, מיר דאַרפן זאָגען גלוי לעין כל, אַז וואָס עס איז נוגע צו אונזער דת, תורה ומצוות ומנהגי ישראל, האָבען מיר אידען אויף זיך ניט קיין דעה זאָגער".

יהי רצון שיתעורר כל אחד ואחת מאתנו, בתוככי כל ישראל, להתחזק ולהוסיף בכל עניני דתנו, תורה ומצוות ומנהגי ישראל

- המתחלקים בשלשת הסוגים, שלשה הדברים עליהם העולם (בכלל והאדם - בפרט) עומד: תורה ועבודה (תפלה) וגמילות חסדים (כולל כל המצוות),

אגרות קודש

קכה

וימשיך ההתעוררות בפועל ובמעשה שהוא העיקר - בחיי יום יום, שיהי' עוסק "בתורה ועבודה שבלב זו תפלה, ומקיים את המצות באמונה טהורה בקבלת עומ"ש, ואינו מתפעל כלל משום מניעה ועיכוב",
וזה גם יקרב וימהר קיום היעוד: כי אלקים יושיע ציון ויבנה ערי ודא וישבו שם וירשוה זרע עבדיו ינחלוה ואוהבי שמו ישכנו בה.

בברכת חג הגאולה

מ. שניאורסאהן

יום שלישי, שלישי: שהוכפל בו כי טוב, טוב לשמים וטוב לבריות (קדושין מ, א. אוה"ת בראשית לד, א).

שלישי בתמוז: תחילת גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר (ראה קונטרס יד - יב- יג תמוז תרצ"א).

פנה . . זאָגער: רשימה בתחלת קונטרס הנ"ל.

נאָר אונזערע גופים כו': ראה ויק"ר ספ"ג: במסים וארנוניות כו' את מלך עלינו אבל לדבר הזה כו' את וחד כלב שווין (ובבחי ר"פ מטות - דכן הוא לכל התומ"צ). וע"פ מש"כ בפנים מובן זה דמשווה לכלב דוקא, כי הוא חצוף (שמו"ר פמ"ב, ט) - לצוות מה שאין ברשותו. וראה סנהדרין קה, סע"א (וכן ע"ז מו, רע"א ותמורה כה, ב - שצ"ל בשניהם: פני מלך כו' - ראה ס' חסרונות הש"ס).

שלשה . . חסדים: אבות פ"א מ"ב.

והאדם: הנקרא עולם קטן (תנחומא פקודי ג).

תפלה: שבמקום קרבנות תקנוה (ברכות כו, סע"א. זח"ב כ, ב. רמב"ם הל' תפלה פ"א, ה"ה).

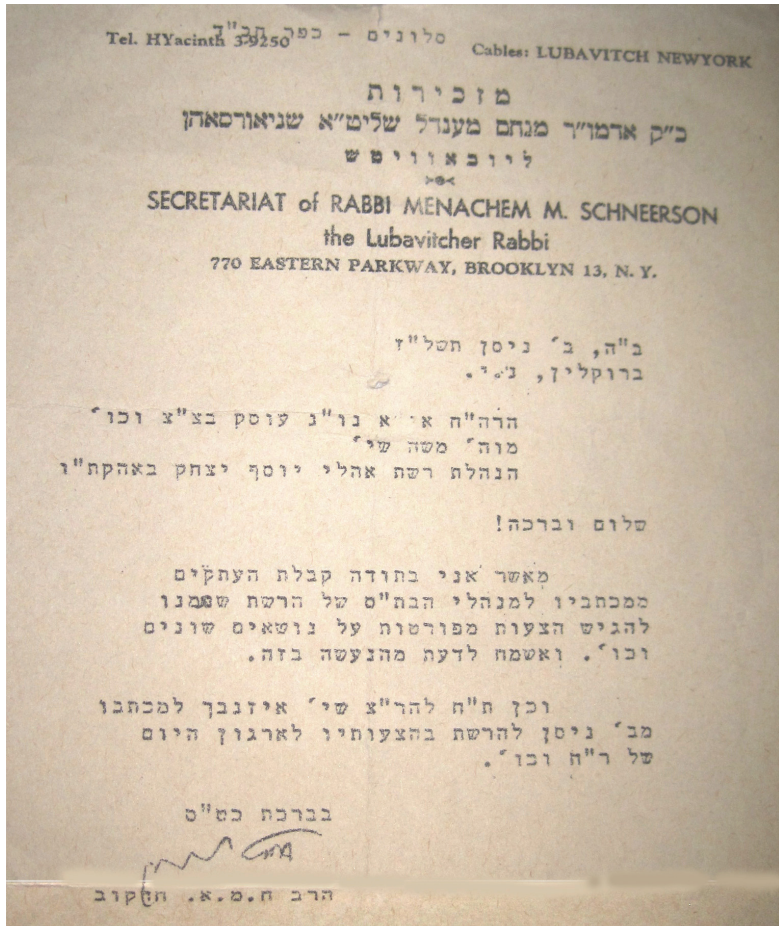
כולל כל המצות: דכולם נקראים צדקה (לקו"ת שלח מט, ב. אמור לד, ב).

בתורה . . ועיכוב: רד"ה ברוך הגומל - הראשון - די"ג תמוז תרפ"ז.

וזה גם יקרב . . היעוד: ע"ד מדה כנגד מדה (משנה ספ"א דסוטה, דרמ"צ ד"ה לרוקע): ירשוה - תורה, מורשה קהלת יעקב (סנה' נט, א), עבדיו - עבודה, ואהבי - פנימיות החסד (אגה"ק סט"ו).

היעוד: תהלים סט, לו - לז.

מנהל הרשת דאז, הרב משה סלונים ע"ה קיבל הוראה למנות כמה ממנהלי הרשת שיציעו הצעות בנושאים שונים. אחד מהם היה, כיצד להחדיר בתלמידים את תחושת יום ראש חודש.

אבינו הרב אייזנבך ע"ה הציע בין היתר שבחדר האוכל (בו היו סועדים מידי יום כפי שהיה נהוג בשנים ההן) יפרסו מפות לבנות על השולחן כפי שעושים בשבתות וחגים וכן יוסיפו בתפריט וכו"ב.

על הצעה זו נתקבל "ת"ח" וכו' כמצו"ב ומצוה לפרסם (ויעויין ברמב"ם בהלכות תמידין ומוספין פ"ו הלכה ג' וכן בהלכה י').

לע"נ
הרה"ח הרה"ת
שנתן נפשו לחינוך ילדי ישראל
הרב **יצחק צבי** ע"ה
בן הרה"ח הקדוש רבי **שמעון בן ציון** ע"ה
אייזנבך

נלב"ע ביום ז' סיון ה'תשע"ד
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הרה"ח הרה"ת
הרב **אריה לייב** ע"ה
בן הרה"ח הרה"ת ר' **אפרים פישל** ע"ה
דמיחובסקי

נלב"ע ביום כ"ב אדר ה'תשע"ג
ת.נ.צ.ב.ה.